

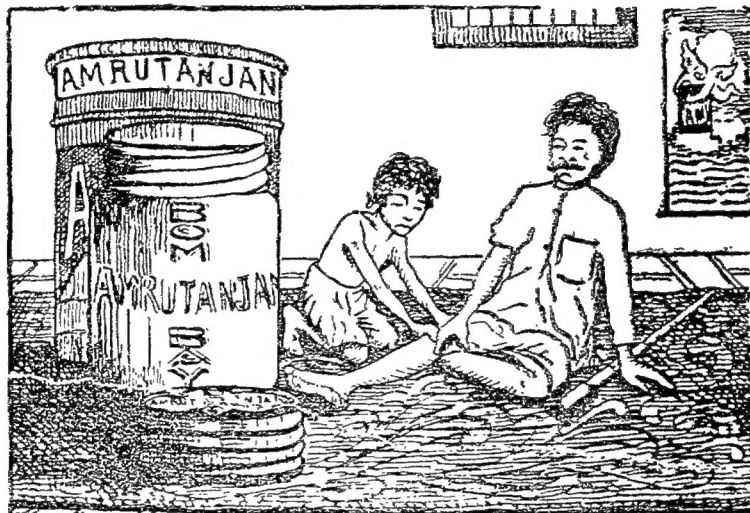
ప్రతి దినము ప్రకటింపఁబడును
Post Box No. 212. Telephone No. 2544.

Vol. 15 } చెన్నపట్టణము 1927-వ సం॥ మే నెల 24-వ తేది మంగళవారము } No. 45
సంపుటము ౧౫ } శ్రీ ప్రభవనామ సంవత్సర వైశాఖమాస బహుళ అష్టమి. } సంచిక ౪౫

అమృతంజనము అన్ని నోవ్వులకు మంచిమందు

గొప్పగొప్పవారిచే వేలకు వేలు
జ్యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది
తలనోవ్వులమాన్యును, వాయు పోట్ల
బాపును, పార్శ్వపునోవ్వుల బారదోలును,
పోట్లబోగొట్టును, బెగుకుల భేదించును,
వాపుల రూపుమాపును, దగ్గును తగ్గించును,
దురదను తొలగించును.

ఈ మందును గుడ్డిగానే చెమట పట్టుట
కలస శరీరమందలి దుష్పదార్థములను తొ
లగించును. నోవ్వులు తగ్గించును. విదేశము
చిలో గూడ వాడుచున్నారు.

అమృతంజనము అన్నివిధములకు
నోవ్వులకు సంజీవవంటిది.
పంచభాష చీటీ చూచి కొనిన
మోసము గలుగదు.
చక్కని డబ్బితో సహా నేపా 1-కి 0-10-0
డబ్బా 1-కి రు 6-4-0 లు.
ప్రతియింట ముఖ్యముగా నుండదగినది.
అమృతంజనం డిపో
6, 7 సంబు శెట్టిపేథి, మద్రాసు
శక
249, ప్రేరిరోడ్డు, ఫోర్టు, బొంబాయి.

మా త్ర కో శ న్యా థు లు - ఒక కొత్త చికిత్స

URESOL (యురిసాల్)

అను బేషధమును వాడుటచే తప్పుక నిజముగా కుదురును

9 మొదలు 12 కాప్ సల్ఫు ఉపయోగించిన చాలును

అన్ని మందుల సెపులందు, యితర ధుకాణములందు విక్రయమునకు వోరకును.

ప్రాప్తికృతు కావలసినవారు ఈ దిగువ వినియోగమునకు వ్రాయవలెను.

C. T. HARI & CO., 174 BROADWAY MADRAS. 1228

1927-వ సంవత్సరము జనవరి సంచికతో నాలుగవ సంవత్సరము ప్రారంభ మైనది.

ప్రతిమాసము

7-వ తేదిని తప్పక

ప్రకటిత మగుచున్నది.

సంవత్సర చందా
రూ 6-0-0;

ఆరుమాసములకు
రూ 3-0-0;

విడిపత్రిక
అ. 0-10-0.

సుప్రసిద్ధు లగు చిత్రకారులచే వ్రాయబడిన రంగులచిత్రపటములు, ఇతర చిత్రపటములు,
ప్రాచీనశిల్పములకు సంబంధించిన చిత్రములు, ప్రచురింపబడుచుండును.

విద్యాధికులచే వ్రాయబడిన సర్వకళలకు సంబంధించిన వ్యాసరాజములు చిత్రవిచిత్రము లగునట్టియు,
సవినభావ పరంపరలతో నిండినట్టియు పద్యములు కథలు ప్రచురితము లగుచున్నవి.

జనవిమానమునుండి ప్రకటింపబడు ప్రతివ్యాసమునకును వ్యాపకర్తయొక్క ఛాయాపటము కూడ నుండగలదు.

నూతన సంవత్సరారంభమునుండి కవిరాజ శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రిగారిచే

రచియింపబడిన శ్రీనాథుండు (అను నాటకమును)

కొత్తపల్లి సూర్యారావుగారిచే వ్రాయబడిన ఆనందకందము (అను నవలయును)

ప్రతిమాసమునను కొంతభాగము ప్రకటిత మగుచుండును.

చందాదారులుగ చేరువారు వెంటనే వ్రాసికొనుట యుత్తమము.

విలాసము:- భారతీకార్యాలయము, తపాలపెట్టె 212, మద్రాసు.

WANTED

Candidates for Telegraph and Station Master's Classes. Full Particulars and Railway Fare Certificate on 2 annas stamp.

Apply to:-IMPERIAL TELEGRAPH COLLEGE, DELHI.

WANTED, SHORTHAND-TYPIST.

Wanted, Shorthand-typist, experienced by English missionary. A Brahmin with thorough knowledge of Telugu preferred, or a Christian. Good salary to a suitable man.

Apply to Rev. C. G. Early,

LAKSHETIPET,

3738

Nizam's Dominions.

అ మ క ము న కు

3719

నూతన జపాను అగ్నిపుల్లలను తయారుచేయు మెషినులు
కెమికల్స్ గలవు. వ్యాయమైనవర దయచేసి వచ్చి పరిశీలింపు
డు. ఆయితో ఎంజినులు, ట్రేకు దుంపలు కోయురంపములు
కూడ గలవు. ఉత్తరము వ్రాసిన ధరలపట్టిక పంపబడును.

THE NEW MADRAS MATCH FACTORY.
1/267 Tiruvotthiyur High Road, MADRAS

మద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా

రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్

(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కాక్పోరేటు చేయబడినది)

నో టీ సు

ట్రాఫిక్ డిస్ట్రిక్టు.

3740

ఇందుమూలముగా తెలియచేయడ పే మనగా:-
ప్రస్తుతము రాయపురం డిస్ట్రిక్టు ట్రాఫిక్ సూపరెండెంటు
వారి అధికారము క్రింద యుండు యెన్నూరు మొదలుకొని
బిట్రగుంటవరకు యుండు భాగము 1927-వ సంవత్సరం జూన్
నెల 1-వ తేదినుండి రైజవాడ డిస్ట్రిక్టు సూపరెండెంటు వారికి
మార్చబడినది.

వృద్ధులారా

1. లోలోన ఏల దహించెదరు? మీకు మరల పూర్తి యైన బలము, మదము, కావలెనన్న నా "వృద్ధ బాంధవు" ని నేవింపుదు.
2. ఈ నా "వృద్ధ బాంధవు" ఇంగ్లీషుమందువలె ఒక్కసారి తగుమ్యముని మరునాటికి మాయమగునదికాదు. దీనిబలము 100 సం॥ వరకు యుండును.
3. ఇది హిందూదేశమున జనించిన సిద్ధులవలన అనుగ్రహింపబడినది.
4. ముఠలవారికి ఏదెద్దుడున్నా మందుపట్టదని చెప్పి తలదాచుకొనును. ఈ "వృద్ధ బాంధవు" దట్టి పిరికిపండ్ గాదు.
5. "యత్ జరా, వ్యాధి, నాశాయ, తద్రసాయనం" అని ఎరుంగుదురు. ఇది అట్టిది.
6. యీమందు అన్నితత్వములవారికి చక్కగా పని చేయును.
7. (0-6-0) ఆరుఆజాల తపాబిళ్లలు పంపిన వారము లోగా, 5 రోజులకు మందు సాంపిలు పంపుదును. 41 రోజుకు మందు ప్రస్తుతము రు 15 లు మాత్రమే.
8. నలయువారు రిషయికార్డు వ్రాసిన జాబును, తపాల విల్ల లుపంపిన మచ్చుమందును బడయుగలరు. 8655

చిరువోలు రామచంద్రరావు,

ఆహార్యవికల్పపరిశోధకుడు, కవుతరం, కృష్ణాజిల్లా.

మీ కారు ఎంత మంచిస్థితిలో నున్నదో అంత మంచిస్థితిలో మీ బాటరీ గలదా?

బాటరీ తొందరను తొలగించుటకు మీరు వెస్టెంగ్ హౌస్ బాటరీతో అమర్చిన చాలును. ఒకదానిని అమర్చుదు. అందుచే గలుగు అద్భుతశక్తులను మీరు గ్రహింప గలరు. అవసరముగా నున్నప్పుడు - మీకు సమ్మెను గల్గించును.

ధర రు. 90 నుండిగలవు

అన్ని కారేజులందును స్టాక్ చేసి ఉంచబడును.

Sole Agents:-

R. PATEL & Co, 2545

Madras.

Sole Agents also for Wolseley cars

ప్రకృతిచికిత్సాలయము-గుంటూరు

సర్వదుస్సాస్యోగములు కురుర్చబడును.

శస్త్రరస విషపామాణాదులతో సవనరములేదు.

పలువురువైద్యులు నీవ్యాధి దుస్సాస్యముని పలుమారు చెప్పినను నిరుత్సాహము నొందుదుము. ఇందుకకాలము ప్రకృతి చికిత్స కవికాశమిచ్చినచో నీవు పరిత్రాణార్హుని కలుగక తప్పదు. మాచికిత్సాధనమున దుస్సాస్యములని తీర్మానింపబడిన వ్యాధులు వేనకువేలు కుదర్చబడెను. మాచికిత్సావిధానము లచే సర్వవ్యాధులు నిశ్చేమముగ కురుదును. మేము ప్రయోగించుచు కేవల మొక్కజాతిచికిత్సయేగాదు. మానవునకు కారక వానరక వైతికాభివృద్ధిదములగు సర్వచికిత్సలు, పథ్యచికిత్స వివిధ జలచికిత్సావిధానములు, చరక బాహుబ్రోక్తంబగు పంచకర్మలు, రక్తక్షాలనచికిత్స అస్త్రీసమాకరణ, కశేరుకాసమికరణ, కశీరమర్దనచికిత్స, కాంతచికిత్స, వర్ణచికిత్స, పుష్కాయచికిత్సలు, లంఘనచికిత్స కర్మవిపాకచికిత్స, యివియన నేల ప్రపంచమున నుపయోగకరములగు సర్వ స్వాభావికచికిత్సలు బ్రయోగించి మివ్యాధులు నిర్మూలంపబడును. వినరములుగోరు వారు ఒకఆటాబిళ్లనుపంపిన మాచికిత్సాలయ ప్రకటనము బడయవచ్చును.

ప్రొ. వెనరు డి. రంగారావులుగారు

ప్రకృతిచికిత్సాలయము

నానత్యాన్వేషణము

నాల్గవభాగము - మొదటి ప్రకరణము

ఆంగ్లేయులను బోయరులను వశపరుచుకొనుటకును 350 లక్షలపానులను దక్షిణాఫ్రికానుండి విరాళముగా గొనిపోవుట కును ఛేంబర్లెనుగారు దక్షిణాఫ్రికాకువచ్చెను గాన భారతీయుల ప్రతినిధుల విజ్ఞప్తిని పెడచెవిని డెను.

"స్వపరిపాలనాధికారముగల అధినివేశనములపైని బ్రిటనుదొర తనమువారి కధికారము చాలతక్కువ. మీకష్టములు నిజమని యే తోచుచున్నది. నేను క్షేత్రపంచనలేకుండ ప్రయత్నించెదను. మీరు పాశ్చాత్యులయధ్య నివసించగోరినచో వారి అవరణను బడయుటకు మీరుగూడగట్టిప్రయత్నమును చేయవలసియేయుండును" అని ఛేంబర్లెనుగారు మాకెరిగించెను.

ఆ ప్రత్యుత్తరములన ప్రతినిధులకు చాల నిరుత్సాహము కలిగినది. నాకుగూడ నాకాభంగము కలిగినది. ఈ ప్రత్యుత్తరములన మనము నిజస్థితినిగ్రహింప పీల్చెనది. మరలమనము గట్టిప్రయత్నమును చేయవలెను. అని నేను సోదరప్రతినిధుల కెరిగించితిని.

ఛేంబర్లెనుగారి ప్రత్యుత్తరమునం దెట్టిదోషమునులేదు. ఆయన దాపరికములేకుండ చెప్పెను. బలవంతుడుచేసినపని యేదియైనను న్యాయమేయను ఖడ్గధర్మమును మృదువాక్యములతో నాడు మాకెరిగించెను.

మాకు ఖడ్గములేవు. ప్రతిపక్షుల కత్తిపోటులకు సహించుటకు లేగిన నాడీ బలమును కండరములపాటవమునుగూడ మాకులేవు.

ఛేంబర్లెనుగారు దక్షిణాఫ్రికాలో కొద్దికాలముమాత్రమే యుండిరి. భారతదేశమున శ్రీనగరమునుండి కన్యాకుమారి వరకు 1900 మైళ్ల దూరమైనచో డర్బినునుండి కేపుటవునుకు 1100 మైళ్లుండెను. అతివేగముగా నతడు ప్రయాణముచేసెను. నెటాలునుండి ఆతడు బ్రాస్మన్సువాలకు త్వరితముగావచ్చెను. ఆ చటనున్న భారతీయులప్రక్షుమనశ్శూడ నేను విజ్ఞప్తిని సిద్ధపరచి సమర్పింపవలసియుండెను. నేను ప్రెటోరియా కెల్లువెళ్లగలను? సకాలమునకు నేను ప్రెటోరియాను చేరగలుగుటకుతగిన న్యాయ శాస్త్ర సంబంధములగు నేర్పాటుల నడచి భారతీయులు చేయగలిగియుండలేదు. యుద్ధములన బ్రాస్మన్సువాల దారుణమున నరణ్యముగా పరిమించినది. తినుబండారములు బట్టలు మున్నగున వేదీయము దొరుకుటలేదు. దుకాణములలో సరకులు లేవు. అందువలన వానిని మూసివేసిరి అచటనుండి వెడలిపోయినవారినిగూడ దుకాణములకు తెరచువరకును మరల రానీయవలసిరి. దుగాణము లేన్నటికి మరల తెరువబడుకో చెప్పబిలులేకుండ నుండెను. అందువలన పెరిమిలు చీటిల నేర్పరచిరి ఆ చీటిని చూపినగాని రానీయరు. పాశ్చాత్యులకవి సులభముగానే దొరుకునుగాని భారతీయులకు దొరుకుట చాలకష్టముగా నేయుండును.

యుద్ధసమయమున భారత సింహాళ దేశములనుండి చాల మంది సైనికులును (సోల్దానులు) ఉద్యోగులును దక్షిణాఫ్రికాకు వచ్చియుండిరి. వారచట నిరపడగోరినచో వారికి తగినయేర్పాటులనుచేయుట బ్రిటిషు అధికారుల ముఖ్యవిధిగా భావించబడెను. ఎటులనైనను వారు క్రొత్తయుద్యోగులను నియమింపవలసియే యుండెను. సమయమునకుఅనుభవముగలవారెలిచిరి. అందువలన వారిలో యుక్తిపరులగువారు వెంటనే యొక్క క్రొత్త శాఖ నేర్పరచిరి. అదియే వారికిగల సామర్థ్యము. నీగ్రోజాతి వారికిక ప్రత్యేక శాఖయున్నది. ఆసియాఖండవాసులకు మాత్రమేల యుండగూడదు? నేనచటికివెళ్లసరికి ఆసియాఖండ శాఖ యేర్పడియుండుటయేగాక అంతటను వ్యాప్తముగూడనగుచుండెను. మరల రాగోరినవారి కందరికినిగూడ ఉద్యోగులు పెరిమిటుచీటిల నియ్యవచ్చునుగాని ఆసియాఖండశాఖవారి సిఫార్సు లేకుండ ఆసియా ఖండ వాసుల కటులనియ్యగలరు? క్రొత్తశాఖవారి సిఫార్సుపై విచ్చినచో పెరిమిటు ఉద్యోగుల బాధ్యతగూడ కొంతతగ్గును. అని వారు వాదించిరిగాని నిజస్థితి యేమనగా క్రొత్తశాఖకేదైన పనిని కలిగింపవలెను. ఉద్యోగులకు జీతము ముట్టవలెను. శాఖ ప పని నడచినచో అది అవసరమని దానిని రద్దుచేయవలసివచ్చును కావున నా శాఖకు వారిపనిని కలిపించిరి.

పెరిమిటులను కోరునట్టిభారతీయు లీశాఖకు వ్రాయవలెను. వ్రాసినఫిమ్ము చాలరోజులకుగాని జవాబురాదు. బ్రాస్మన్సువాలకు వెళ్లగోరువారు చాలమందియుండుటచే పెరిమిటు

లను సంపాదించు దళాదులసంఖ్యగూడ చాలపె
 భారులును ఉద్యోగులునుకలిసి పెరిమిటులనుగోరు
 వద్దనుండి వేలకొలదిగా ధనమును హరించిరి. సిగ్గరమా
 పెరిమిటు సెవ్వరును బడయుజాలరు. సిఫార్సు ఊరమా
 కనీసము నూరుపానులైన ఖర్చు పెట్టిననేగాని పెరిమిటు
 దని నేనువింటిని. నాకేమియును దారికనబడలేదు. సంగతే
 పోలీసునూ ప ర్శ్నం టు అ లె గ్గాం డ రు
 నాకు పూ ర్వ స్నే హి తు డు. నే న త ని క
 గితిని. నేరిదివరకు బ్రాస్మన్సువాలలోనుండెవాడను. నెటాలు
 లనటకు వెళ్లగోరెదను. నాకు పెరిమిటుకావలెను. కావుననే
 రు నన్ను పెరిమిటు యుద్యోగికి పరిచితునిగావించి పెరిమిటువె
 సంపాదించి పెట్టవలెనని నేనంటిని. వెంటనే ఆయనట్టిజ్ఞా
 పెట్టుకొని నాతోగూడవచ్చి నాకు పెరిమిటును సంపాదించు
 యిచ్చెను. మరియొకగంటలోనే రైలుబండి బయలుదేరును.
 నదివరకే సామానులకు కట్టి సిద్ధముగా నుంచితిని. నేను నూప
 ర్శ్నం టు అ లె గ్గాం డ రు గారికి వందన మొనరించి ప్రెటోరియాకు
 బయలుదేరితిని.

ముందున్న కష్టములను నేనుగ్రహించియున్నాను. ప్రెటో
 రి యా ను చే ర గా నే నే ను వి జ్ఞ ప్తి ని వ్రా సి
 తిని భారతీయ ప్రతినిధుల పేర్లు ముందుగా తెలుప
 వలెనని డర్బనులో ముమ్ములను కోరినట్లు జ్ఞాపకము లేదుగాని
 ప్రెటోరియాలో క్రొత్తశాఖ యుండుటచే వారు టుల కోరిరి.
 నేను ప్రతినిధిగా నుండకుండ చేయవలెనని ఉద్యోగులు ప్రయ
 త్నించుచున్నారని ప్రెటోరియా భారతీయుల కదివరకే తెలిపి
 నది. (మె. క. గాంధీ. ఎంగు యంశియా (29-4-27))

* * *

రెండవ ప్రకరణము

నేను బ్రాస్మన్సువాలకు ఎటుల రాగలిగితినినాయని క్రొ
 త్తశాఖ ఉద్యోగులు కంగారు పడనాగిరి. పెరిమిటులేకుండా
 పూర్వ స్నేహితునితో గూడ నేనువచ్చియుండునని వా రూ
 హించిరి. అటులవచ్చినచో నన్ను వారు ఆరెస్టుచేసి చెరసాలలో
 నుంచుట కధికారముగారు. వా రాయుధ్దేశముతోనే డర్బనుకు
 తంతివార్తను గూడ నంపిరి గాని నాకు పెరిమి టియ్యబడెనని
 డర్బను పుద్యోగులు మరల తంతివార్తనంపుటచే వారేమియును
 చేయజాలకపోయిరి. ఛేంబర్లెనుగారికడకున్న పోకుండచేయు
 టకైన ప్రయత్నింపవలెనని వారు నిశ్చయించిరి.

భారతీయులు తరుమగా నీ క్రొత్తశాఖ యుద్యోగుల
 కడకు పోవలసివచ్చుచుండును. క్లి కే! త్యాబుశీశీఖాను మన
 మృదుగా రొకసారి ఉద్యోగులకడకుపోవలసివచ్చినది. అపుడా
 శాఖాధికారి నావిషయమునుగూర్చి ఖాసుగారిని (గుచ్చిగుచ్చి
 యడుగుటయేగాక నన్ను తనకడకు తీసుకొనిరమ్ముని గూడ
 చెప్పెను. అందువలన ఖానుగారును నేనును మరికొంతమంది
 యును కలసి శాఖోద్యోగికడకు వెళ్లితిమి. మేము కూర్చుండుట
 కు మర్సిల నియ్యలేదు.

మీ రిచటి కేమిపనిమీద వచ్చితిరి? అని ఆతడు నన్న
 డిగెను.

"మా దేశీయులు కోరుటచే వారికి సలహాచెప్పటకును
 సహాయముచేయుటకును వచ్చితి"నని నేనంటిని.

"మీరిచటికివచ్చుటకు మీకు హక్కులేదు. మీకు సార
 బాటున పెరిమిటు యియ్యబడియుండును. మీరిచటనిరపడిన
 వారు కాజాలరు. మీరు మరల వెళ్లిపోవలెను. మీరు ఛేంబర్లెను
 గారియొద్దకు వెళ్లి పిలులేదు. భారతీయుల యోగక్షేమమును
 విచారించుటకు మాశాఖ ప్రత్యేకముగా నేర్పడినది. మీరిక
 వెళ్లవచ్చును" అని ఆతడనెను.

"అందువలననే నటకుండి వెళ్లి పోవలసివచ్చినది. తక్కిన
 వారి నాత డచటనిలపెను. నేను ప్రత్యుత్తరమునిచ్చుటకు గూడ
 నాతడంగీకరింపలేదు. తక్కినవారిని బెదరించి నన్ను పంపివేయు
 డని ఆజాపించెను. వారందరును నిరుత్సాహులై వచ్చిరి. ఇటుల
 తలవనిలంపుగా మరియొక యుపద్రవము తలపించినది" అని
 మహాత్ముడు వ్రాసెను. (కీ (వెను)

* * *

మొదటి భాగము

ప్రస్తుతకాలమున మిక్కిలి వాడుకలో నుండు సామెతి
 లిందుగలవు. పెక్కింటికి వివరణములు నైతము వ్రాయబడి
 యున్నవి. ఇయ్యది ఉపన్యాసకులకును వ్యాసరచయితలకును
 గ్రంథకర్తలకును అత్యంతోపయుక్తముగ నుండును.

వెల నాలుగణాలు. పి. పి. ఖర్చు వేలు

బుక్కుపట్టణము - రామానుజయ్య,
 24, సోలైయప్పక వీధి, దేవాంగపురము,
 పాఠశాలపేట, మద్రాస్.

8656

కృత్రిమ రాజకీయములు
అంతమొందవలెను

అనహాయోధ్యమమే ఆత్మగౌరవముతో కూడిన
విధానము

బొంబాయిలో పౌరసభ-హార్ని మొనుగారి
ఉద్బోధనము

బొంబాయి, మే 22:—నిన్న రాత్రి బొంబాయిలో జరిగిన పౌరసభయందు పన్థనీయరు బి. జి. హార్ని మనుగారు ఇట్లు చెప్పిరి:—సామంతత్వమునకై పాటుపడుచున్న పరాధీనజాతికి సంపూర్ణమగు అనహాయోధ్యమకార్యక్రమమే ఆత్మగౌరవకరమగు విధానమని నా ఆభిప్రాయము. రాయలుకమిషనువారు త్వరితగతినే రానున్నందున త్వరితపడి రాజ్యాంగనిర్మాణమును తయారుచేయుట, రాజకీయ ఒడంబడికలను తయారుచేయుట మున్నగు కృత్రిమరాజకీయములకు మనము లొంగిపోకూడదు. రాజ్యాంగనిర్మాణమునకు సంబంధించిన తీర్మానమును పండిత నేత్రులూగా రుపపాదించుచు, తీర్మానమునకును రాయలుకమిషను కను ఎట్టి సంబంధములేదని చెప్పిరి. కాని అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశమున జరిగిన ఉపన్యాసములను చర్చలను గమనించిన నాయకులందరు తమదృష్టిని రాయలుకమిషనువారు చేయుచున్న తీర్మానము కాంగ్రెసు సంఘమువారు గావించిన తీర్మానము బట్టెను. మద్రాసు కాంగ్రెసు పక్షమువారు తమచర్చను సమర్థించుకొనుచు వింతవాదముగావించిరి. తప్పుచేసి ఆతప్పును సర్దుకొనుట ఎట్లా అని ఆలోచించి వారిసాకు చెప్పుచున్నారు. కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి తీర్మానములు క్రమవిరుద్ధమైనవి. కార్యసంఘమువారి తీర్మానమును రద్దుచేయ నిరంతరము వనము కృషి సలుపవలయును. కార్యసంఘమువారి నిరంతరతత్వము అంతమొందవలయును. లేకున్న మనము స్వరాజ్యము పొందజాలము.

మహమ్మదాలిగారు సభయందు పన్థనీయరు మద్రాసు స్వరాజ్యపక్షమువారి విషయమై కార్యసంఘమువారు గావించిన తీర్మానము క్రమవిరుద్ధమైనదికాదని వాదించిరి. కాననసభ కార్యక్రమములలోనే దేశమునందెట్టి విభేదము లేర్పడినవనియు నిర్మాణకార్యక్రమమును కొనసాగింప కాంగ్రెసు నాయకులు పూనుకొనవలయుననియు సోకతాలిగారు చెప్పిరి.

కాంగ్రెసు సంఘ సమావేశము

అన్నపూర్ణయ్యగారి ప్రకటన

అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభ్యులగు మద్రాసి అన్నపూర్ణయ్యగారు ఈ క్రింది ప్రకటన గావించుచున్నారు:—నాగపూరు సత్యాగ్రహాలకు కాంగ్రెసు సంఘమువారు తోడ్పడవలయునని రాజారావుగారు రుపపాదించిన తీర్మానమును నేను, కేలాకర్ గారు ఆక్షేపించితిమని ప్రతికలయందు ప్రకటించబడినది. నేను తీర్మానమును బలపరచితిని గాని ఆక్షేపించలేదు. నాగపూరు పరిస్థితులను పరిశీలింప ప్రకాశంగారికి కాంగ్రెసు ప్రతినిధిగ నియమింపవలయునను వారిసర్వోత్తమరావుగారి చరణము ఆక్షేపించితిని.

దేమద్రాసు అందు సదరక్ మరాటా
రైల్వే కంపెనీ, లిమిటెడ్
(ఇంగ్లాండులో ఇన్ కార్పొరేటు చేయబడినది.)

నోటీసు

1927 సం॥ ౧౦ జూన్ నెల మొదటి తేదీనుండి నెం 65 రు లోకల్ బండి మద్రాసు బీచ్ నుండి సాయంత్రము 5 గం-25 నిమిషములకు బయలుదేరును. మరియు మద్రాసు బీచ్ రాయపూరు స్టేషనులకు మధ్య ప్రస్తుతము పోవుచున్న ఈ దిగువ తెలుపబడిన లోకల్ బండ్లు రద్దుచేయబడును.
రాయపూరునుండి సాయంత్రము 5 గం-27 నిమిషములకు బయలుదేరి మద్రాసు బీచ్ సాయంత్రము 5 గం-38 నిమిషములకు చేరుచున్న నెం 112 రులో మద్రాసు బీచ్ నుండి సాయంత్రము 5 గం-38 నిమిషములకు బయలుదేరి రాయపూరు సాయంత్రము 5 గం-44 నిమిషములకు చేరునట్టి నెం 127 రు లోకల్.

హిందూమహమ్మదీయ సంఘర్షణము

న్యాయమూర్తి, సర్ సి. వి. కుమారస్వామి
శాస్త్రిగారి సూచనలు

బొంబాయి, మే 22:—ఇంగ్లాండునకు ప్రయాణముగటకు పూర్వము మద్రాసు హైకోర్టు న్యాయమూర్తియగు సర్ సి. వి. కుమారస్వామి శాస్త్రిగారు డేయిలీమెయిలు పత్రికా ప్రతినిధికి హిందూమహమ్మదీయ సంఘర్షణము గురించి ఈ క్రింది ఆభిప్రాయములను సగిరి. “మహమ్మదీయలలో విద్యను అధికముగ వ్యాపింపజేయుట ముఖ్య ఆవసరము. మతవిషయక హక్కులని హిందువులు అవివేకమున పట్టుదుల చూపకూడదు. హిందులలో ఇతరులకు ఇబ్బందికలుగు విధమున మేళములను వాయింతుట మతముకాదు. సంయుక్త నియోజకవర్గము లేర్పడిన దేశమునకు మిగిల దేశముకరమని నా ఆభిప్రాయము. సాంఘిక నియోజకవర్గములు సాంఘిక సంఘర్షణమును అధికముచేయుచున్న వేగాని నిజముగ వికమత్వమునకు తోడ్పడుట లేదు. రాయలుకమిషనువారు ఈ పర్యాయము సాంఘిక నియోజకవర్గములను రద్దుచేయుదునని నమ్ముచున్నాను.”

(ఆ. ప్రె.)

శుద్ధి ఉద్యమము

డాక్టరు మూంజిగారి ప్రకటన

అహమదాబాదు, మే 22:—నేటిదినము సాయంకాలము జరిగిన పౌరసభయందు డాక్టరు మూంజిగారిట్లు చెప్పిరి:—హిందువులను మహమ్మదీయలను సంఘర్షణము ప్రబలించుదుట విచారకరమగు విషయము హిందువుల ఆత్మరక్షణమునకై హిందూమహాసభ స్థాపించబడినది. వైకీయావిన హిందూమహాసభ సాంఘిక ప్రత్యేకాభిమానమును పెంపొందింపజేయు ప్రతిష్ఠాపన మని కొందరు ఆభిప్రాయపడుచున్నారు. మలబారునందు జరిగిన విషయములు హిందువులభ్రమను తొలగజేసెను మనమిప్పుడు శుద్ధిసంఘముతో వ్యనుములను వ్యాపింపజేయవలసిన అవసరమేర్పడినది. హిందూమహాసభ జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనగాని సాంఘిక ప్రతిష్ఠాపనము కాదు. సాంఘిక నియోజకవర్గములు నిజముగ వికమత్వమునకు తోడ్పడెనని లక్ష్మీ ఒడంబడిక జరిగినప్పుడే నేను చెప్పియుంటిని. కాని మహమ్మదీయలకు హిందువులవై విశ్వాసమేర్పడుటకు నేను అప్పుడు ప్రత్యేక నియోజకవర్గముల సంగీకరించితిని.

(ప్రె. ప్రె.)

ధేరాడూనులో హిందూ సంస్థలు

ధేరాడూనునందు హిందూ బాలకులు ఉన్నత పాఠశాల నిర్మించుటకుగాను పండిత పద్మభాలవ ఖండూరి ఘర్వాలగారు రూ 50,000 ఒసంగిరి. పాఠశాల నిర్మించుటకు ఒక సంఘము ఏర్పరపబడినది. డా॥ కేశవ దేవశాస్త్రిగారి అధ్యక్షతక్రింద జరిగిన సభలో బాబు షియామకాంతి ఘోషగారు బెంగాలులో హిందువుల స్థితిని గూర్చి ఉపన్యసించిరి. ఒక రాష్ట్రములోని హిందువులు వేరొక రాష్ట్రములోని హిందువులు తమకు సహాయము చేయుచున్నారని ఘోషముగ నుండుట కవకాశమున్న గాని హిందూ సంఘమునము జయప్రదముగ నెరవేరదని చెప్పిరి. ధేరాడూను స్టేషను మాస్టరుగారు హిందూసభ వాలంటీరులు ప్రయాణికులకు నీరు ఇచ్చుటను స్టేషను మాస్టరు నిరాకరించుటచే వారి చర్యను నిందించుచు తీర్మానించిరి. డా॥ శాస్త్రిగారు రాజపురులో దేవపరిశ్రమసంస్థను జూను 1 న తేదీనుండి స్థాపించుటకు నిశ్చయించెదరు.

(ప్రె. ప్రె.)

కళావంతుల సంఘసంస్కారము

సికిందరాబాదు, మే 22:—డక్టరు మానవసేవాసమితి వారు సాంఘికదురాచారముల పోగొట్టుటకై తీవ్రమగు కృషి చేయుచున్నారు. నిన్నను జనుమెను హాలునందు సభ జరిగెను. గుడిసేప సుబ్బయ్యగారు కళావంతుల విద్యాసంఘము గుంటూరు) అధ్యక్షులును, నర్సాపురం ఆంధ్ర కళావంతులసభ కార్యదర్శి భాస్కర్ల ఈశ్వరుడుగారు భోగములము సుదరించుట గూర్చి వారి బాలికలకు వివాహము చేయుటకును గూర్చియు ఉపన్యసించిరి. ఈవలము పుట్టుపూర్వోత్తరముల గూర్చి వారి ప్రస్తుత పీఠాన్ని దాని తొలగింపు సాధనములగూర్చి విమర్శముగ నుపన్యసించిరి. ఈ విషయమున స్థిరమగు ప్రచారము జరిపెదరు.

(ఆ. ప్రె.)

కలకత్తా కేసులు

“నోట్రంగా పత్రిక”

కలకత్తా, మే 22:—న్యాయాధికారి నేను నోట్రంగా పత్రికాధిపతి రెండువ్యాసముల ప్రకటించినందుకు మూడు నెలల కఠినవరకమును విధించిరి.

“మట్టూలా పత్రిక”

మట్టూలా పత్రికాధిపతిని మహాదేవ ప్రసాదు నేతుగారిని జాతిద్రోహ మను నేరమున కేసుమోపి విడుదలగావించిరి.

“హిందూపంచి పత్రిక”

హిందూపంచి పత్రికాధిపతిని ముద్రాపక్షని 6 నెలలు, 4 నెలలు కఠినవరకమునకు న్యాయాధికారి పాల్పెసెను.

ముద్దాయిల విడుదలపై యశ్విలు

మూర్తిదాబాదు నెషను న్యాయమూర్తి, బహుశ్రద్ధను మరి 15 మందిని విడుదలగావించిన సంవర్షమున ఆశ్విలు నేయబడినది. ఆనందలాలు కాశీగిరిగారు నూరేంపురును జహరుద్దీను మొదలగువారు హిందూపురైవీకి జాబ్బిరి. క్రిందికోర్టు వారు శిక్షవిధింపగా నెషనులో శిక్షరద్దు చేసిరి. ప్రాసిక్యూటరు కేసు నుపసంహరించుటకు నెలదియ్యటకు నెషనుజడ్జి అధికారములేదని న్యాయమూర్తులు తానించిరి.

నబుజ్జెతీర్పుపై ఆశ్విలు

క్రిందలద్ర సన్మాలగారిని ఇంక 5 గరను మిగిలిన కోర్టు ఫీనిస్యము పాబ్నా నబుజ్జెతీగారి తీర్పుపై ఆశ్విలు చేయబడినది. పాబ్నా ఆల్టరులలో హిందువులు ఏ ఆల్టరుయొ చేయలేదు. ప్రభుత్వమువారు కాననసమృత్తగాకుండ పన్ను విధించిరి. హిందువులు ఏమత్రమున అందు నీయనవసరములేదు. అధికారులు పన్ను రద్దు అధికారముగలవారు. జిల్లా న్యాయాధికారికి ఐదులూచేయనట్టికార మియవలెనని పిషనునందు చున్నది. న్యాయమూర్తులు ప్రతివాదులను ఏల నబుజ్జెతీగారి తీర్పును త్రోసివేయరావో సమాధానము తెలుపవలసినదిగ కోరిరి. (ప్రె. ప్రె.)

బిస్తుపాదపుంజా హత్య

బిస్తుపాదపుంజా హత్యను నవీలను హత్యగావించినందులకు 12 గరు బెంగాలీయులకును 120 బి, 302/34, 302 149, 147 ఇండియన్ పీనలుతోట శిక్షనక్రింద చరారా నెషను న్యాయమూర్తి ఇచ్చాంపచున్నారు.

వసూలీగడకోర్టుపై న ముద్దాయిలు భివానను గ్రామ స్థల పీఠింతులచే వారిలను బాధితులైనవారిని రక్షించుచున్నందులకు ఈవేలకై వారికి కోపమువచ్చెను ఓడ్డుపాదగారిని చంపెదమని యనుకొనచున్న ఈముద్దాయిలలో నొకరిమాటలు ఆయనభార్య విని వారికి కబురం చెను. బిస్తుపాద ఆ బెదిరింపు లెక్కచేయక హతారానుండి రాత్రియయి చేరివచ్చెను. రైలుబాగ్గును చేరుచునేరగానే ఓడ్డుపాదు దిగి గొప్పరెంబడినడచెను. ఈ నలుగురును ఇతరముద్దాయిలను గూడి ఆయనను బట్టిచంపిరి. తరువాత 8 నుంది ముద్దాయిలు హర్షముతో ఆయుధములతో తిరుగుచుండిరి. కేసును 10 వ తేదీన దొరకెను. ముద్దాయిలు చెరువులో ఆయుధముల వాచిరి. కేసు వాయిదా వేయబడినది.

(ప్రె. ప్రె.)

ఆర్థిక పరిస్థితులు

బొంబాయి వైచ్చు ఆఫ్ ఇండియా ఆర్థిక
విలేఖరి ఆ పత్రికకు ఇట్లు వ్రాసెను:—

రిజర్వ్ సహాయము తగ్గించుటచే వర్తకల ఆకాంతి అధికమగుచున్నది. ప్రభుత్వమువారు ఆవలంబించుచున్న ఈ విపరీత విధానమువల్ల స్థావర ఎక్సల్యుజేంజి, బొంబాయి మిల్లు పరిశ్రమకు తీరనినష్టము కలుగునని చెప్పుచున్నది. 3 1/2 పాడ్లీ ప్రభుత్వపు సెక్యూరిటీ పత్రముల విలువ 78.2 నుండి 77.10 కు తగ్గినది. న్యాయముగ ఈ సమయమున ప్రభుత్వపు సెక్యూరిటీలపై నెల అధికము కావలెను. అట్లు కాక సెక్యూరిటీల విలువ తగ్గుట విపరీతము. రిజర్వ్ మొత్తములు తగ్గించబడకున్న ఇట్టి విపరీత పరిస్థితులు వెల్లడియుండవు.

(ప్రె. ప్రె.)

ప్రశ్న

భవిష్యత్తును గురించిన 5 ప్రశ్నలకు బదులువ్రాయుటకు రూ 1-0-0. ప్రతి ప్రశ్నకు 0-4-0. వి. పి. శిర్కలు 0-4-0 లవును. ప్రశ్న వ్రాయుకాలమును తెలుపవలెను. 1275 హనుమాన్ జ్యోతిమాలయము, తిరుత్తణి.

ఉన్న పురి ఆంధ్రనాటక సభ

11

ఈ సభవా రీ నెల 22 తారీఖున " పృథ్వీరాజు " నాటకమును ప్రదర్శించిరి. అందు బృహస్పతిరాజపాత్రధారియగు శ్రీ సుందరశాస్త్రిగారు తమపాత్ర కనుగుణములగు, వాగ్దాటి, భావగాంభీర్యము, తాత్పర్యపటత్వము, రసోచితాభినయము నగపటించిరి. అన్నిటికంటెను, నిత డసమానరసోచితాభినయమున ప్రథమగణ్యుడు. అందును శృంగారశోకరసము లీతనిసామ్యము. నిన్నటి ప్రదర్శనమున నాటవరంగమందు విరహవేదనా సందర్భమునను, గమలకరసంభాషణ సందర్భమునను నిత డ సమానమైన పుష్కలముతో శృంగారరసమును ప్రదర్శించెను. అట్లే పదియవరంగమున సంయుక్త మరణ మాలించినప్పుడు జూపిన శోకరసము సభ్యులకన్నుల నశ్రువులు చిందించెనుట అతిశయోక్తికాదు. కాని యీరెండురసములను అభినయించుటలో గల చాకచక్యము వీరరసము నభినయించుటయందు లేకపోవుట వింతగనున్నది. ఎనిమిదవ రంగమున శత్రువులపై దండెత్తదన మంత్రి సామంతులతో నాటించిన పుష్కలము, చిత్రారూపాచూపిన వీరమునైన నతడు చూపలేకపోయెను. ఎట్లో, తెచ్చుకొనిన వీరరసముకొంత నీతడేదవరంగమునఁ జూపకపోలేదు.

ఇంక సంయుక్తపాత్రధారియగు శ్రీ సీతారామశాస్త్రిగారు శృంగారవీరశోకరస సంయుక్త డుగ రంగము నలంకరించెను. వేష మతిమనోజ్ఞము; నడక రాజకన్యానుగుణ్యము. వీక్షణ మబలాచితచలనమితము. రసాభినయ మత్యద్భుతము. కాని కంఠస్వనిమాత్రము గలుగును. ఒకటిరెండుపట్టుల నీతడు 'కలం' యధాకలం కాకతీధ్వని' కుపక్రమించినను, గృతార్థుడుకాఁజాలకపోయెను. మొదలు నీతని శృంగారరసము భావగోపనతోఁ బ్రారంభించి, యెనిమిదవరంగమున హాసభావవిలాస ప్రకటనముతోఁ బూర్ణమయి నహించి, సభ్యులఁ దన్మయమునొనర్చెను. శోకవీరరసములం దీతని పాత్రమునకక్కడు భాగము నాటకమున నేయింపగఁబడెనందుచే నీతడారసములఁ బ్రదర్శించుట కంతగా నవకాశము లేకపోయెను. కాని, ప్రదర్శించినంతవరకు విశేషించిన నీ రెండురసములయందు గూడ నీత డతిసమర్థుడై మని చెప్పకతప్పదు. మూడవనాడగు జయచంద్రపాత్రధారి శ్రీ నరసింహము పంతులుగారును నేవిషయము పృథ్వీరాజునకు దీసిపోవువాడు కాదు. ఈతడు శోకగృహస్థకటింపలేదు గాని వీరరసమున నీతనికి బెట్టినది పేరు. ఈ రసము నాలవ తొమ్మిదవ రంగములయందు దీతనిచే జక్కగా బోధింపబడినది.

తక్కినవారిలో మహమద్ ఖాన్ పాత్రధారియగు శ్రీ నాయుడుగారి కాలము అన్నింటిలోను ప్రస్తుతింపతగినదే. కాని యంగస్థావరముమాత్రము నవాబుగా ధోవతీయదేమో! దేవశర్మ పాత్రధారి దేవశర్మయే. మణిమంజరిపాత్రధారి నిజసభివ్యమును జక్కగ నెఱపెను. చాంద్రబట్టరు శ్రీ వెంకటరావుగారు కవుల సహజరాగధాటితోనే పద్యముల జదివిరి. కాని యది రంగమున కలంకాదు. మఱియు నీ త డు నిల్చు ఖండునా తలపాగలతో ముస్తాచై ననుముపట్టుపట్టెదట్టి, చేతి సుమాలుతోఁ బృథ్వీరాజు నాథి సానమున ననతరించినప్పుడు కవి శిఖామణియనియనుకొనుటకు బదులు వైశ్యశిఖామణియనియనుకొనవలసివచ్చెను. పాత్రవేషరసాభివ్యముల గనపడచినప్పుడీ నాటక ప్రదర్శనము సభారంజకమును.

ఈ నాటక సభలో మొదటఁ జేర్చిన బడిన మువ్వరేముఖ్యులు. భావికాలమున ఆంధ్రనాటకరంగమంటపమున సందర్శనప్రభాభాసనములై ప్రకాశింపబోవు త్రిమూర్తులు. భగవదనుగ్రహమునను, సభాసభ్యుల ప్రోత్సాహమునను వీరరాంధ్ర నటలోక శిరోధూషణములై నెలయుదురుగాక! ఆంధ్రనాటకసభ దేశోపయోగకరములగు నాటకములఁ బ్రదర్శించుచు జరకాలము వర్ధిల్లు గాక!

వేదము వెంకటకృష్ణశర్మ,

తెలుగుపండితుడు, కోడూరు, కడపజిల్లా.

బెర్హార్డుగారికి సత్రికారచయతల స్వాగతము

బొంబాయి, మే 23:— భారతపత్రికారచయతల సంఘమువారు సభ్యులతో కలిసి నెలలలో ఇండియాకు రానున్న బాడ్లి బెర్హార్డుసాగారికి స్వాగత మొసంగుటకై తీర్మానించిరి. గా|| శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు దక్షిణాఫ్రికాకు పోవకమునుపు వారికి విండొసంగుటకు తీర్మానించిరి.

(నెల్సన్ మ్యూసు)

ప్రథమ భారతీయ విషపు

డా॥ వేదనాయకం అజరయ్యగారు, డోర్నకలు విషపు మతశాఖయందు ఉన్నతోద్యోగమును పొందిన ప్రథమ భారతీయుడు. ఈమధ్య ఇంగ్లాండుకు బోయిరి. ఇప్పుడక్కడనే యున్నారు. లూజియానాయందు జలయిలో జరుగు మతసభకు భారతీయప్రతినిధిగ బోయెదరు.

కాంగ్రెసు కార్య సంఘ తీర్మానములు

(అయ్యదేవర కాశ్వేరరావుగారు)

కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారి చర్యనుగూర్చి కొందరు తీవ్రముగ ఖండించుచున్నారు. అందులో జరిగిన లోపమేమియో నాకు గోచరించుటలేదు. కార్యసంఘమువారు ఉద్యోగ స్వీకరణము కూడదన్నారు. మంత్రులతో సహకారమునకు దిగవద్దన్నారు గాని, మద్రాసు రాజధానియొక్క పరిసరములలో కులద్వేషములను కులకక్షులను ప్రజ్వలించే జాతీయోద్యమమునకు సర్వవిధముల ఆటంకము కలగజేసి నిర్బంధవిధానములలో పూర్తి ప్రభుత్వమువారి నిరంకుశత్వమునకు ప్రోత్సాహము కలగజేసిన జస్టిసు మంత్రివర్గమును అధికారమునకు రాకుండ చేసిన మద్రాసు కాన్సిలు స్వరాజ్యవాదులను అభినందించినారు. కార్యసంఘమువారు తమ అభిప్రాయము నీవిధముగ ప్రకటించి దీనిని అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘము ఎదుట పెట్టుచున్నారు. మద్రాసు కాన్సిలు కాంగ్రెసువాదులలో మైనార్టీవారిలో ఎంతత్యాగము దేశాభిమానము కాంగ్రెసునందు భక్తిగలదో, మెజార్టీవారిలోను అంతత్యాగము దేశాభిమానము కాంగ్రెసునందు భక్తిగలదని ఒప్పుకొనకతప్పదు. స్వతంత్ర మంత్రివర్గమును పడగొట్టి తమ యధికారమును తిరిగి స్థాపించుకొనుటకు రామారాయణంగారు ప్రభుత్వములను జస్టిసుపక్ష నాయకులు చూపిన ఆకురత వర్ణ శాతీతమైనది. కాంగ్రెసుసభ్యుల మట్టు తిరిగి వారిని సర్వవిధముల ప్రోత్సహించి వారికి సిఫారసులు తెచ్చి కాంగ్రెసువారిని స్వతంత్రమంత్రివర్గమును కూలద్రోయుటలో తమకు తోడ్పాటుగావింపకొనుటకుగాను విశ్వప్రయత్నములు చేసినారు. ఒకవంక జిల్లాలలో మార్చినెలలోపలనే తమపార్టీవారు తిరిగి అధికారమునకు వచ్చెనని పానుగల్లు రాజాగారు చాటించుచున్నారు. మంచి సంస్కరణములు వచ్చువరకు మంత్రివర్గమును స్వీకరింపజాలమని ప్రకటించవలసినదిగా కాంగ్రెసువారు జస్టిసువారిని కోరగా అందుకు సమ్మతించలేదు. అరుసవత్సరములు రాజధానిలోని జిల్లాలను అల్లకల్లోలముగావించి జాతీయోద్యమమును అణచివేసినామని గర్వమును ప్రకటించిన జస్టిసుమంత్రివర్గమును తిరిగి అధికారమునకు వెంటనే రానిచ్చినచో కాంగ్రెసుకు, దేశమునకు, మహా పరా

ధము గావించినవారమగుదు మేమోయని చాలవరకు యోచించి కొంతకాలమైనను జస్టిసు పార్టీవారికి విశ్రాంతి యిచ్చుటయు పశ్చాత్తాపముపొందుటకు అవకాశ మిచ్చుటయు పరమధర్మమని మద్రాసు కాన్సిలు కాంగ్రెసు మెజార్టీవారు తలచి మంత్రుల జీతముల విషయములో తీవ్రము నహించినారు. గౌహతి తీర్మానముయొక్క ఒకభాగముయొక్క అర్థము విషయములో భేదాభిప్రాయమునకు అవకాశము గలదు. కాని మద్రాసుకాంగ్రెసు మెజార్టీవారుకూడ బుద్ధిమంతులేయనియూ, అర్థముచేసికొగల శక్తిగలవారనియు ఒప్పుకొనకతప్పదు. వారు చేసినయర్థమునే నాయకులును కుశాగ్రబుద్ధులును నగు శ్రీనివాసయ్యంగారు నెహ్రూప్రభృతులు యామోదించినపుడు దానిని తీవ్రముగా ఖండించువారు వెనుకముందాడుటసంజసము. పెద్ద జీతములు గలిగినట్టియు ఉద్యోగములు నామినేషన్లు ఇచ్చి ప్రజలను వశీకరముచేసికొనగలిగినట్టియు, అధికారములతో కూడుకొన్నట్టియు మంత్రివర్గమును గవర్నరుగారు కాంగ్రెసువారికివ్యతిరేక దానిని తిరస్కరించి కాళ్ళతో తన్ని వేసిన మద్రాసు కాన్సిలు కాంగ్రెసువారి అఖండత్యాగము దేశభక్తి మెచ్చుకొనకతప్పదు. తమకా మంత్రిపదవులను ఇప్పించమని 1925 సంవత్సరం నవంబరునెలలో గవర్నరుగారిని మోకాళ్ళమీద వేడుకొనిన జస్టిసుపక్షమువారి స్వార్థపర్వతము గమనించవలసినదే ఈవిధముగా ప్రవర్తించిన మద్రాసుకాన్సిలు స్వరాజ్యవాదులను అభినందించిన కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు సంస్థానీయులు.

ఏలూరు పాండురంగ సిసీమా హాలులో, బందరు ఇండియన్ డ్రెమటిక్ కంపెనీవారిచే

25-5-27 బుధవారము హరిశ్చంద్ర

29-5-27 ఆదివారము పాండవవిజయము ప్రదర్శింపబడును

హరిశ్చంద్రుడు } డి. వి. సుబ్బారావుగారిచే
కృష్ణుడుపాత్రలు } ప్రదర్శింపబడును.
కె. వి. రమణయ్యనాయుడు, బి. ఎ. బి. ఎల్.
741 ప్రెస్ బెంటు-

ప్రభవనామ

రాకపోకలు:— పల్లకిమిడి రాజాగారు గతరాత్రి ఉదకమండలము వెళ్లిరి. యస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు గతరాత్రి నందికొండలకు వెళ్లిరి. జమ్నాలాలు బజాజీగారు నేటిఉదయం నందికొండల నుండి వచ్చిరి.

మద్రాసులో కుళాయిలు

మూయబడు వేళలు

ఉద్దేశం:— 10 గంటలు మొదలు మధ్యాహ్నం 5 గంటలు వరకును; రాత్రి:— 9 గంటలు మొదలు తెల్లవారుజాము 5 గంటల వరకును, నీరు విశేషము వదలబడదు గనుక కుళాయిలలో నీరు చాలతక్కువగా రాగలదు.

సర్ సి. పి. రామస్వామి

అయ్యరుగారు

అంతర్జాతీయ సమితి

గత సంవత్సరమువలెనే యీ సంవత్సరమునూడ సర్ సి. పి. రామస్వామయ్యగారు భారతదేశ ప్రతినిధిగా అంతర్జాతీయ సమితి సభకు వెళ్లెదరు. (హిందూపత్రిక)

మద్రాసు దక్షిణ మరాటా రైల్వే

క్రొత్త ఏర్పాటులు

మద్రాసు దక్షిణ మరాటా రైల్వే యొక్క స్థానిక సలహా సంఘముయొక్క సభ గత శుక్రవారమునాడు కంపెనీ వారి కార్యాలయమందు పాల్గొని టవునులో జరిగినది. కంపెనీ ఏజంట్ గారగు ఏ. ఆష్లీ బిస్మిగారు సభా్యక్షుడవై వహించిరి నాటి సభలో చర్చింపబడిన ముఖ్యవిషయము లీ క్రింద వివరించబడినవి.

గుంటూరు, తెనాలి మధ్యతిరిగే రైళ్ల సంఖ్యను పెంచించి ఇంకను ఎక్కువ తరుగుగా తిరుగునట్లు రాకపోకల సౌకర్యముచేయు విషయమై ఆలోచింపబడినది.

తక్కువ వార్షిక పనులగు ఇంజనలను ఆర్డరు ఇచ్చినా మనియు అవి తిరుగుతాయని పిమ్మట గంటగంటకు గంటూరు తెనాలి మధ్య రైళ్లు నడిపించే ఏర్పాటు ఎంతవరకు సాధ్యమో ఆలోచింపబడునని అధ్యక్షులు చెప్పిరి:—

నిర్దుబ్రోలు, చుండూరు స్టేషనలమధ్య 287/10-11 మైలువద్ద వేరొక క్రొత్త స్టేషను స్థాపించేయెడల యొక్క ప్రభుత్వ కులరైలు ప్రయాణముచేయుటయును యెరుకులు రవాణాచేయుటయును జరుగునగునక తాత్కాలిక పరిష్కారమైనను స్టేషను పెట్టవలెనని ఆలోచించబడెను.

ప్రస్తుతము యీ స్టేషను స్థాపించే విషయము రైల్వే నిర్మాణముల శాఖితో ఎక్కించి గమనింపులో యుంచెదమని యిట్లు ద్రవ్యసంపాదకము కలెగిరతోడనే పని ప్రారంభించి కుట్టబడుననియు అధ్యక్షులు చెప్పిరి.

పశ్చిమరాష్ట్రములనుండి పశ్చిమోత్తర పరగణాలనుండియు నీలగిరికి ప్రయాణమునయ్యుటకు ప్రయాణ సౌకర్య మేర్పరుచు విషయ ములోచింతబడినది. 1927 మే 1 తేదీనండి మైసూరు రైల్వేలవారు ప్రయాణికులకు దూరస్థులకు సదరు పరగణాలకు సరాసరి టికెట్లను నిచ్చుటకును, సామానులను రవాణా చేయుటకును ఉదకమండలములో అవులు యే జస్టి ఏర్పాటు చేసి రని తెలియజేయబడినది. ఈ ఏర్పాటు ప్రకారము టికెట్లు మైసూరుమీదుగా పూనాకును అర్చికిరికిని యివ్వబడును. మైసూరునుండి ఉదకమండలమునకు మోటారుబస్సు సర్వీసు ఉన్నది.

బాలభట్టవరములకు గ్రామాంతరప్రయాణములకు తక్కువ టికెట్లు సౌకర్యము కలగజేసినట్లుగానే మిసార్లముగాని తీర్థయాత్రాధిముగాని ప్రయాణముచేయు యాత్రికభృందములకు గూడ తక్కువ టికెట్ల సౌకర్యము చేయవలసినదిగా కోరబడినది. కాని ఇట్లుచేయుటకు సాధ్యముకాదని సహేతుకము అధ్యక్షులు సభలో తెలియజేసిరి.

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

పితాపురం మహారాజాగారు

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయ ప్రో చాన్సలరుగా నుండిన బొబ్బిలిమహారాజాగారు కాలధర్మము నొందినందున వారిస్థానే పితాపురం మహారాజావారు నియమింపబడుదురని తెలియుచున్నది. (హిందూపత్రిక)

నిమ్మజాత్యుద్ధరణ సలహాసంఘము

ప్రభుత్వ ప్రకటన

అధ్యక్షులు:— గౌ. ఖాన్ బహదూర్ మహమ్మదు ఉస్మాన్ సాహెబుబహదూరుగారు.

సభ్యులు:— 1. రా. సా. ఆర్. శ్రీనివాసగారు 2. వి. వి. మునిస్వామిపిళ్లైగారు 3. స్వామిసహజానందంగారు 4. జి. ప్రేమయ్యగారు 5. రా. సా. యల్. సి. గురుస్వామిగారు 6. యస్. శివరాజ్ గారు.

లేబరుకమిషనరుగారు పబ్లికువర్క్సు సెక్రటరీగారు ను ఇందులో సభ్యులుగానుండురు. పబ్లికువర్క్సు సెక్రటరీగారే యీ సంఘమునకుగూడ సెక్రటరీగానుండురు ఆయన అవసరములనుబట్టి స్థానిక ప్రముఖులను కొందరిని యీ కమిటీ సభ్యులుగా తాత్కాలికముగా నియమింపబడు అధ్యక్షుల కధికారము కలదు.

దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కంపెనీవారు

కంచి గరుడోత్సవము

ఈ యుత్సవసందర్భమున దక్షిణ ఇండియా రైల్వే కంపెనీవారు చేసిన ప్రజాసౌకర్యములు చాల ప్రశస్తముగా నున్నవి. ప్రజలకు రైలువర్తమానములు తెలియజేయు సంచార ప్రచారకమండలియును, కేంద్రప్రచార శాఖయును లభింపి సహాయము చేసిరి. ప్రయాణికులు చదువునచ్చినవారైనను, కామన్న న సమాచారంతో కొరిన సంచారిషీల నొసంగి రైలు ప్రయాణములగుర్చిన సమాచారములను తెలియజేసిరి. ఇందులకు సుందరరాజుగారును వారి ప్రియుద్వ్యోలగు వైద్యవాధ నుగారును చేసిన కృషి ప్రశంసాపాత్రము కాని రెండులోపములున్నవి. కార్యాలయమునంద పెద్ద గోడగడియారము లేకుండుటయును, ప్రేక్షకుల యభిప్రాయముల వ్రాయుట కొకపుస్తక మేర్పాటు చేయబడకుండుటయును మాత్రమే లోపములుగా కన్పించుచున్నవి.

యస్ ఆర్. కృష్ణన్, రైల్వే ప్రయాణికుల సంఘనిర్మాత కార్యదర్శి, గౌరవనిర్వాహకుడు (అడమూరు).

మద్రాసులో మోటారు బస్సులకు

క్రొత్త కట్టుదిట్టములు

పోలీసు కమిషనరుగారి ఆజ్ఞా ప్రాయమునాదు:—

ఈ నెల 25 తేదీనుండి ఒక క్రొత్త ఏర్పాటును అమలులో పెట్టి ప్రయాణసౌలభ్యములను పరీక్షించుటకు నిర్ణయించబడినది:— మోటారు బస్సులు బయలుదేరెడి ఈ దిక్కు అడం గులలో అనగా (1) లక్ష్మీనగర్ గోడ్డు, (2) తిరువలిక్కే.టి, (3) పరశువాకం, (4) పారీస్ కాన్సరు ప్రదేశములలో మాత్రము ఉదయ సాయంకాలములందు మోటారు బస్సుల రహదారి రాకపోకలు విధినిష్ఠముల ప్రకారము నడిపించబడును. బస్సులు, ఒకటి వెళ్లినతరువాత మరొకటి వంతుల ప్రకారము రెండేసి నిమిషముల కొకటిచొప్పున వదలబడును. ఇట్లుచేయుట యొక్కయుద్దేశ మేమనగా రెండు మూడు బస్సులు ఒకే మారు బయలుదేరి పోటీపందెములు వేసికొని పరుగెత్తుచుండునట్లు చేయవలెననియే. అడమూరు టోలుగేటువరకునుగాని రాయపురమువరకునుగాని సీదాగా వెళ్లే బస్సుల రాకపోకలు విశేషముగా అభ్యంతరపరచబడవు. మొట్టమొదట బయలుదేరు మోటారు బస్సులో ప్రయాణికులందరు ఎక్కినపిమ్మట ఆ బస్సునిండినతోడనే అది వదలబడును. కాబట్టి ప్రయాణికులందరు యీ నియమము ననుసరించి బస్సులపై వెళ్ళేయెడల ప్రయాణికులకు డేముము. పోలీసువారికిగూడ సౌకర్యముగా నుండగలదు.

పండిత మాళవ్యాగారి ఆరోగ్యము

వారణాసి, మే 20:—పండిత మాళవ్యాగారికినకు బలహీనముగనున్నారు. ఆనారోగ్యముగ నుండుటచేతనే వారు ఆఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమునకు వెళ్లలేదు. అ.భా.కా. సంఘమువారు గావించిన తీర్మానములవిషయమై అభిప్రాయము తెలుపవలయునని శ్రీప్రెస్ ప్రతినిధిప్రశ్నింప ప్రస్తుతము తానెట్టి అభిప్రాయము తెలుపనని యిట్లు ప్రత్యుత్తర మొసాను. (ఫీ ప్రెసు.)

వాతావరణస్థితి

1927 సం॥ మే నెల 24-వ తేదీ మంగళవారము

ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యధిక గ్రాడి	ముఖ్యజిల్లాలు	గత 24 గంటలలో అత్యల్ప గ్రాడి	గత 24 గంటలలో వర్షము	జనవరి నెల 1-వ తేదీ నుండి వర్షము	సాధారణముగ సంవత్సరమునకు వర్షము
గోపాల్ పూర్	92.8	83.1	...	0.59	—	1.66
విశాఖపట్నం	96.4	85.2	...	0.49	—	1.76
కాకినాడ	103.4	84.8	...	0.28	—	1.86
మచిలీపట్టణము	99.8	86.5	...	0.11	—	1.49
కర్నూలు	107.8	80.8	...	0.81	—	0.52
బళ్లారి	101.2	77.6	...	0.87	—	1.24
అనంతపురం	1.49	—	0.62
కడప	108.8	85.2	...	0.16	—	1.40
కల్లూరు	109.7	87.8	...	0.84	—	0.64
మద్రాసు	108.7	81.5	...	0.21	—	1.09
కడపూరు	104.6	79.6	...	8.05	+	1.90
నీలము	99.5	75.9	1.51	9.46	+	3.77
కోయంబూరు	89.4	78.6	...	4.83	+	1.07
తిరుమనాపల్లి	102.0	80.9	...	1.60	—	2.47
నాగపట్టణము	97.7	83.6	...	2.46	+	0.54
మధుర	97.4	78.8	...	5.72	+	1.81
పాంబూర్	87.8	81.9	...	9.50	+	7.19
తిరునెల్వేలి	7.49	+	3.54
తిరువేండూరు	80.8	75.6	0.98	7.07	—	2.47
కొచ్చిన్	85.6	76.5	1.25	11.16	+	0.88
కాలిక్ట్టు	90.0	76.4	0.05	7.79	—	1.00
మంగళూరు	89.0	78.1	...	4.27	—	0.24
బెంగళూరు	91.6	64.6	0.80	3.12	—	1.24
మెదకూర	79.6	64.0	0.03	3.67	—	2.48
కడపకాడ	67.8	54.7	...	10.24	+	1.28

సర్కారులు:— మెఘములు పలవగనే యున్నవి. గోపాలపురంలో, ఆర్ధ్రత కొంచెము ఎక్కువ. ఒక్క గోపాలపురంలో తప్ప పగటివేడిమి విశాఖపట్నములో 4 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ రాత్రివేడిమి 2 1/2 నుండి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:— ఆకాశము నిర్మలముగనున్నది. కడపలో ఆర్ధ్రత ఎక్కువ. కర్నూలులో తక్కువ కడప కర్నూలులో పగటివేడిమి 5 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కడపలో 108.8 డిగ్రీలు పగటివేడిమి

కర్నాటకము:— కల్లూరులో ఆకాశము పలవడిమబ్బుతో గూడుకొన్నది. తక్కినచోట్ల దట్టమగు నున్నవి మబ్బులు కడపూరులో ఆర్ధ్రత ఎక్కువ. తక్కినచోట్ల తక్కువ. పగటివేడిమి 8 1/2 నుండి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ. కల్లూరులో 109.7 డిగ్రీలు నిన్న పగటివేడిమి. ఇచట రాత్రివేడిమి 5 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ

ఏ. ఏ. నారాయణ అయ్యరు,

పహానుకాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు

పశ్చిమ కృష్ణా జిల్లా కాంగ్రెసు సంఘము

పశ్చిమ కృష్ణా మండల కాంగ్రెసు సంఘ సాధారణ సభ ఈ నెల 29 తేదీ మధ్యాహ్నము 2 గంటలకు బెజవాడ గవర్నరు పేటలో శ్రీ అయ్యదేవర కార్యకర్తరావు పంతులుగారి ఇంట్లో జరుగునుగాన సభ్యులెల్లరు విచ్చేయ ప్రార్థితులు కార్యక్రమము

(1) కార్యనిర్వాహకవర్గమును అధ్యక్షుని కార్యదర్శిని ఎన్నుకొనుట.

(2) రాష్ట్రసంఘతీర్మానములు.

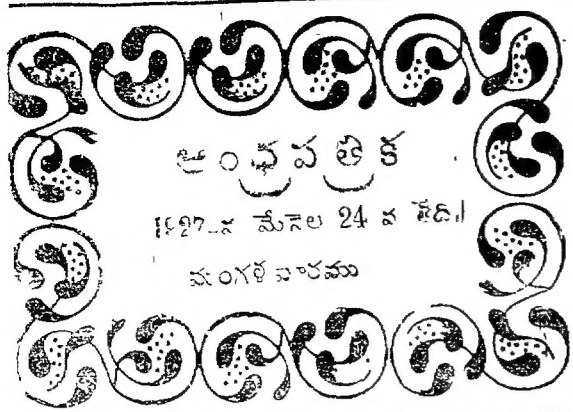
(3) ఆర్థిక విషయము.

కాటగడ్డ మధుసూదనరావు.

కార్యదర్శి.

నర్సాపూరు తాలూకాబోర్డు

ఆచంట మే 28—గ్రంథి వెంకటరెడ్డి నాయుడుగారు నర్సాపూరు తాలూకాబోర్డు అధ్యక్షునిగా ఎన్నుకొనబడిరి నారాయణస్వామిగారు ఓడిపోయిరి 8 ఓట్లు 6 ఓట్లు వచ్చినవి (ఒక విలేఖరి)

ప్రస్తుత కర్తవ్యము

ఒకసారి ఆశాకిరణములు గనుపట్టుచున్నను, శ్రోతాకాంతక నిరాశ ప్రబలమగుచున్నది. వివాదములను సమసిపోలేదు. పరస్పరనిందయు, దోషాపరాధము యధేచ్ఛగా సాగుచునేయున్నది. హిందూమహమ్మదీయసఖ్యమునకు కొంత ఆధార మేర్పడినను, రాజకీయవిభేదములు కాంగ్రెసునందుకను పరిస్థితులముగనున్నవి. కాంగ్రెసువర్కింగు కమిటీ తీర్మానములు నూతనవివాదహేతువులయినవి. ప్రత్యేక కాంగ్రెసుసభను జరుపవలె ననియు, ప్రత్యేక అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసమావేశమును కూర్చునేసనియు కొందరు గోరుచున్నారు. అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారే ఈ సమస్యను పరిష్కరించి సందియముల బానిస బాగుండేది. వర్కింగుకమిటీకి, ఈ బాధ్యతను బప్పగించి మరియొక సమావేశమువరకు పరిష్కారమును నిలిపియుంచుటవలన, శాంతి వ్యాపించుటకు బదులుగా అశాంతి హెచ్చినది. వర్కింగుకమిటీ తీర్మానములు అశాస్త్రీయము లగుటచే, అవి రద్దగువరకు సంతతాందోళనము నలువలె నని, హార్ని మెను గారు హెచ్చరించుచున్నారు. సాంవత్సరిక కాంగ్రెసు సభ జరుగులోపల, దేశము మరల వివాదములతోనే ప్రాద్దుబుచ్చవలయునా? ఎన్నిసభలను జరిపిననూ, ఎట్టి తీర్మానములను, గావించినను, వానిని నిష్కర్షిగ కొనసాగించు పట్టుదల ప్రజలలో నేమి, నాయకులలో నేమి పూర్వమువలె కనుపించునని.

దేశము అంతఃకలహములచే, అసె సాలసి యున్నది. అనాహుకార్యక్రమ మంతరించుట యగాక, శాసనసభానిరోధకార్యక్రమము గూడ తగ్గిపోయినది. మంత్రిపదవుల సంగీకరింపగూడదను ఏర్పాటుదప్ప, మిగిలిన కార్యక్రమమంతయు సహకారమే యని చెప్పవచ్చును. గౌహతికాంగ్రెసు తీర్మానములలోని సహకారభాగములకు, వర్కింగు కమిటీవారు చేడు ప్రాముఖ్యమొనగిరి. సంక్రమ వేతనములను నిరాకరించుట ఎల్లప్పుడును విధిగాదని గూడ తెలుపబడిరి. కారణమేదియైనను, నాయకులలో వెనుకటి ఆత్మవిశ్వాసము గాని, ధైర్యస్థైర్యములుగాని కనుపట్టవు. ప్రతిఘటించి స్వరాజ్యమును సాధింపగలమనునమ్మకము వారి నావహించునని. అందుచే ఒక్కొక్క మెట్టి వారు జారి పోవుచున్నారు. రాబోవు కాంగ్రెసుసభలో మంత్రి పదవులను స్వీకరింపగూడదను నియమముగూర్చి సంఘము మార్పులకలగవచ్చును. ఇట్టిస్థితి ఎంత శోచనీయముగ కనుపించినను, నాయకులు దేశ సంఘదాసుగారి మార్గము ననుసరించిన, మేలుగ నుండదని ఎంతపగచినను, దేశము నావరించిన

పరిస్థితులను మాత్రము గ్రహించుట యవసరము శ్రీమాతా శ్రీనివాసయ్యంగారు, గత శనివారము నాడు బీచియొద్ద జరిగినసభలో ముచ్చటించుచు, శాసనసభలవలన దేశమునకు మోక్షము గలుగునని తామెన్నడును నమ్మియుండలేదనియు, ప్రతిష్టంభ నలు సాధ్యముగా వనియు, ప్రతిపక్షులు తమ నిరంకుశాధికారమును బలపరుచుకొనకుండ శాసనసభ్యులు కావలయుండుట మాత్ర మవసర మనియు అయ్యంగారి తలంపు.

దూరదృష్టిగల బ్రతిఘటారు, ప్రతిష్టంభనలు సాధ్యమగునట్లుల సంస్కరణశాసనమును రిచ్చించి రని తలచుట ప్రమాదమని వీరితలంపు. శాసనసభాధ్యక్షులు స్వరాజ్యపక్షమువారయినను, సంస్కరణ నిబంధనలకు న్యతిరేకముగ ఉత్తగువుల నీరుజూరనియు, నిబంధనలు సంస్కరణములభగ్నమునకు తోడ్పడ వనియు, శ్రీనివాసయ్యంగారు చాటిరి. వీరియనుభవము లీ యూహను బలపరుచుచున్నవి. దేశమునకు మార్గము సూపవలసిన కాంగ్రెసు సభాధ్యక్షుని యూహలే యిటులుండ, తదితరు లేమని భావించుటో డెలుప నక్కరలేదు. ఇట్టి సందర్భము లలో కొందరు కాంగ్రెసు పక్షమువారు చేసినపని తప్ప, కాదా యని అందులేని వివాదము నలుపుట వస, కాంగ్రెసుకు బలముగలుగునాయని యోచింప వలయును. గౌహతి తీర్మానమునకు మద్రాసు కాంగ్రెసు పక్షసభ్యులచర్య విరుద్ధముగ నున్నదని, విదితమేయగుచున్నది. ఆవిషయమై తగిన వాదప్రతి వాదములు జరిగెను. ఆవిషయమునుగూర్చి ఇంకను ఎంతకాలము వివాదము జరుగవలయును? దేశము నందు వ్యాపించిన వాతావరణము నిరోధమార్గము న కనుకూలించునని. అందుచే దేశస్థిని గుర్తించి, భావికర్తవ్యమును నిర్ణయించుట సమంజసము. వర్కింగుకమిటీ తీర్మానము నిరాశకు ఫలమని చెప్పవచ్చును. ఇట్టి నిరాశకు ను, నిస్సహాయతకును కారణ మేమి? శాసన సభలవెలుపల జరుగదగిన పని జరుగకుండుటయే ముఖ్యకారణము.

నిర్మాణకార్యక్రమము చురుకుగ జరుగని కారణముచేతనే, బహిష్కారములు వెనుక పిఫల మయ్యెను. ప్రజాశక్తి బలపడకుండుటచే, కేవల నాస్తివాదము నిలువదయ్యెను. ఏపనియు లేనప్పుడు శాసనసభలలోనికి బోయి కొంత గంధగోళము చేయుటవలన నయినను, ప్రజలలో నూతనోత్సాహము ప్రబలునని భావించి, స్వరాజ్యపక్షమువారు శాసనసభాప్రవేశము నామోదించిరి. కాంగ్రెసు సంఘమువారు ఎన్నికలను నిర్వహింపసాగినపిమ్మట, ప్రజలలో కొంత ప్రబోధము గలిగెననియు, కాంగ్రెసు పలుకుబడి యతిశయించె ననియు జెప్పవచ్చును. కాని, శాసనసభలో జరిగెడి చర్యలనే నమ్ముకొని, దేశమున జరుగ వలసిన పనులపట్ల ఉపేక్షవహించుటచే, ఉత్సాహము చల్లారుచున్నది. అంతఃకలహములు పెరుగుచున్నవి. స్వరాజ్యపక్షమునకును బహిష్కారపక్షమునకును మధ్య వివాదము లెంతకాలమునకు పిమ్మటనో గాని సమయలేదు. గాంధీమహాత్ముడు అడ్డుపడకబోయినచో, పరిస్థితు లెట్లులుండెడివో ఎవరు చెప్పగలరు? ఇప్పుడును మరల నట్టి పరిస్థితులు దయించినవి. స్వరాజ్యపక్షము, రిస్పాన్సివు పక్షములమధ్య వివా

దములు ప్రారంభమయినవి స్వరాజ్య పక్షము తిన్నగ ప్రవర్తించుచున్నదా లేదా యని పలువురు విమర్శించుచున్నారు. ఈ విమర్శనల కొక అంతుండవలయును. మంత్రుల వేతనములను నిరాకరింపక తటస్థులుగ నున్నవారు, కాంగ్రెసు పక్షమువారే. వారిని పదభ్రష్టుల గావించుటవలన ఎక్కువలాభము గలుగునా?

మద్రాసు శాసనసభలోవలె, భారతశాసన సభలోగూడ కాంగ్రెసు పక్షమువారు బడ్జెటును నిరాకరింపలేదు. రంగయ్యగారు ప్రతిపాదించిన ఆర్థికచట్ట నిరాకరణ తీర్మానముపట్ల, పలువురు తాటస్థ్యము వహించిరి. మద్రాసు శాసనసభలో జప్తిసుపక్షము మరల ప్రబలకుండుటకై, కాంగ్రెసు పక్షమువారు తాటస్థ్యము వహించి రను స్థాతు వయినను గలదు. భారతశాసనసభలో నట్టి హేతు వయినను కనుపించదు. రంగయ్యగారి తీర్మానమున కనుకూ ముగ శ్రీనివాసయ్యంగారును, కొందరు రిస్పాన్సివు సహకారవాదులును వోటు జేసియుండ, మరికొందరు కాంగ్రెసు పక్షప్రముఖులు తటస్థముగ నుండిరి. మద్రాసు శాసనసభలో, కాంగ్రెసుపక్షమువారిమధ్య భేదములున్నను, వోటింగు సమయమున న్యధ్యుల్లరును ఒక్కరీతిగ మొగిరి. భారతశాసనసభలో నటుగాక, కొంద రొకవైపునను, మరికొంద రొకవైపునను వోటు జేసిరి. సందర్భము లిటులున్నను, మద్రాసు శాసనసభ్యులను విమర్శించినచో, భారతశాసనసభ్యుల నెవరును నిందించుటలేదు. వారిని సమాధానము నెవరును కోరుటలేదు. అందుచే గతజలనేతు బంధనమువలన ప్రయోజన ముండునని తోచదు. శాసనసభలు స్వరాజ్య సంపాదనకు జేయగల సహాయ మత్యల్పము. శాసనసభాబహిష్కారమును కొనసాగించుట ప్రస్తుత స్థితిలో యసంభవము గాన, కొందరు శాసనసభలతో ప్రాద్దుబుచ్చుట సహజము. దోషాన్వేషణ, విచారణ, తీర్పుక్షిమున్నగునవి ఎంత యుద్దేశము గలుగజేసినను, వానివలన కాంగ్రెసు ఉద్యమమున కెక్కుడు లాభము గలుగునని తలప వీలులేదు.

పరస్పరదూషణ, మనఃస్పర్ధలు పెచ్చుపెరిగి, కాంగ్రెసు కక్షలతో ప్రాణము వినువెత్తును. ఇట్టి కక్ష లిదివరకు బెరిగి, గాంధీమహాత్మునిబోలు ఉత్తమ నాయకులకు రాజకీయవ్యవహారములందు చోటు లేకుండజేసెను. మరల నిట్టికక్షలుపెరిగి, శ్రీనివాసయ్యంగారు, నెహ్రూ మున్నగు నాయకులకు చోటు లేకుండ జేయుచో, దేశమున కెంత నష్టము కలుగునో యూహింపవచ్చును. ఒక్కొక్క నాయకుడు జారిపోయినకొలదియు, వారి స్థానము నాక్రమింపగలవారు కనుపించుటలేదు. ప్రజల యుత్సాహాతిశయము మిన్నంటుచున్న సమయమున, నాయకులు కొందరు జారిపోయినను, ఇబ్బంది యుండదు. ఇప్పుడటులగాక, దేశము ఆశాభంగముతో నిండి యున్నది. కాంగ్రెసు పనులను చేపట్టుటకు పలువురు వెరచుచున్నారు. ఇది, ఎడబాటుకు సమయము గాదు. సాధ్యమగుసంతకరకు, అందరను సమకూర్చుకొని కాంగ్రెసు వ్యవహారములను నడుపుట యవసరమగుచున్నది. కాంగ్రెసు సంఘములలో సంఖ్యలు తక్కువగ నున్నవి. క్రొత్త సంఘముల నింకను ఏర్పరుపలేదు. సభ్యులసంఖ్య విస్తరించిన

గాని, కాంగ్రెసు బలము పెరుగదు. కాంగ్రెసు నిధికి ధనము చాల తక్కువగనున్నది. ప్రచారకులను నియమించి, కాంగ్రెసు పనులను సాగించుటకు తగిన యాధారము గనుపించకున్నది. ఇక నిర్మాణకార్యక్రమము గూర్చి తెలుపనక్కరలేదు. అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి విషయమై ముఖ్యముగ యోచించి, సాధనమార్గములను నిరూపించియుండవలసినది. ఈ విషయమై వా రెట్టి తీర్మానము గావించలేదు. సరియగు యోచన చేసి యుండలేదు. ఇట్టి స్థితిలో, గౌహతి తీర్మానముల ననుసరింపజాలనివారు, కలకత్తా తీర్మానములను గాని, మద్రాసు తీర్మానములనుగాని, మరి యే యితర తీర్మానములను గాని, తృప్తి కరముగ నిర్వహించగలరని విశ్వసించుటకు సాధ్యమేనా? అవసరసభలవలన, కార్యములు గట్టెక్కునా? కేవల తీర్మానములవలన గాని, అభిశంసనముల వలనగాని, దోహద్యేవన వలనగాని, పరిస్థితులు చక్కబడునని తోచదు.

కాంగ్రెసునాయకుల అశక్తిని గ్రహించి, కాంగ్రెసు కార్యక్రమమును మరల పునరుద్ధరింపబూను కొనవలయును. ఇందుకుగాను కాంగ్రెసు సంఘ పునరుద్ధారణ జరుగవలయును. నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వహించి, ప్రజాశక్తిని బలపరుపవలెను. వారిలో కార్యదీక్షను బురుగుపవలయును. విచ్ఛిన్నమయిన శక్తిని మరల సరియగు త్రోవకు చేరవలయును. ఇందుకు కాంగ్రెసు ముఖ్య లెల్లర తోడ్పాటు ముఖ్యము. నాయకుల చర్యలను విమర్శింపవచ్చును. కాంగ్రెసుసంఘ చర్యలను ఖండింపవచ్చును. కాని, కాంగ్రెసును విచ్ఛిన్నము గావించు కీర్తిని వివాదముల బెంచుట పాడి గాదు. ప్రస్తుతదృష్టికి, దేశమంతయు బాధ్యతవహింపనలయును. పరిమోదను పరిమోదను బాధ్యతను మోపి ప్రయోజనములేదు. శాసనసభలకు వెలుపల, ప్రజలను కార్యదీక్షకురులను గావించుటచేతనే, యిట్టిమర్గతీ వాటిల్లినది. కాంగ్రెసుసంఘమును చురుకుగ బంచేయుచున్నచో, శాసనసభా కార్యక్రమముచుండి శాసననిరోధమునగు మార్గమేర్పడేది. ప్రజలలో కార్యదీక్ష ప్రబలకబోవుట చేతనే, సహకారదృక్పథ మావరించినది. ద్వంద్వ ప్రభుత్వమును కూలద్రోసిన మధ్యరాష్ట్రములలోనే, కాంగ్రెసు ప్రముఖులు కాంగ్రెసు తీర్మానమునకు ప్రతికూలముగ ముద్రించదపులను స్వీకరించిరి. ఇట్టి స్థితియే, దేశబాధుదాసుగారి రాష్ట్రమునగూడ తటస్థించెను ఇక తక్కుంగల రాష్ట్రముల సంగతి జెప్పనేల? ఇట్టినిరాశకు కారణమేమి? శాసనసభలకు వెలు ప్రజాశక్తి నిర్విర్యమగుటయే ముఖ్య కారణము. మద్రాసులో ముద్రితవర్గమును కూలద్రోసినను, పరిస్థితు లిటువనే యుండెడివి. అసహాయదృక్పథ మొకను మిగిలియున్నచో, ఆక్షిప్తిని కారవర్గమునకే జెందుననుటకు సందియములేదు. ప్రభుత్వమువారు బెంగాలు నిర్బంధితుల నందరను విడుదలజేయక, బెంగాలు ఆర్డినెన్సును తొలగించక బోవుటచేతనే అసహాయదృక్పథ మొకను నిలిచి యున్నదని చెప్పవచ్చును. నిర్బంధితులను విడుదలజేసినచో, తాము సహకారము సలిపెదమని, నేన గుప్త బోలు నాయకు లేవాద్రాసము జేసిరి. అకాలీ నిర్బంధితులను విడుదల జేయకుం

డుటచే, అకాలీ ప్రముఖులు తమ శాసనసభ్యత్వములకు రాజీనామా నిచ్చుచున్నారు. రిసెటిల్ మెంటు న్నులు రయితులలో నలజడి పుట్టించుచున్నవి. వివిధరాష్ట్రములలోను అధికారులవలంబించెడి నిర్బంధచర్యలు, ప్రజల హృదయములను సహకారమునకకు మరల్చుచున్నవి. జప్తిచుత్తమువారును, సర్ అడ్వర్ రహింపత్తువారునుగూడ సహకారమునకు సవలంబించుటలేదు. నిరాశయు అశక్తియు మాత్రమే ప్రజలను ముందుకు దీసికొని పోకున్నవి. అందుచే దేశము నపుడు నడుపువారు లేరు. జాగరూకతతో మొగపెయును. శాసనసభలలోకన్న గూడ వెలుపల జరుగవలసినవి గూర్చి శ్రద్ధవహింపవలయును. కాంగ్రెసుబలము వెలుపలే త్వరితముగ బెరుగగలదు. నాయకులు కొందర హితవు ఎంతవెగటుగ నున్నను, వివాదముల కిది సమయము గాదు. ప్రజల కార్యశక్తిమూలముననే కాంగ్రెసు శక్తిగూడ ప్రబలగలదు. కాంగ్రెసు తీర్మానములపట్ల భక్తి గురుగలదు. మద్రాసులో కాంగ్రెసుసభ జరుగులోపల, కాంగ్రెసుప్రచారము అన్నిప్రాంతములలోను జరుగవలయును. ఆంధ్రదేశమునందు కాంగ్రెసు మరల జీవశక్తితో బ్రకాశింపవలయును. కాంగ్రెసు వివాదములు, ఆంగ్లో-హైందవ శ్రేణికలకును, జప్తిచుత్తమువారికిని వినోదము గలిగించుచున్నవి. కాంగ్రెసు శక్తిమాత్రము రాను రాను క్షీణించుచున్నది. ఇట్టి యధోగతిని మరల్చువలయుననిన, నాయకులు వివాదములను మాని కార్యదీక్ష వహించుట దప్ప వేరు మార్గము గనుపించదు. గాంధీమహాత్ముడు తిరిగి మరల దేశనాయకత్వమును వహింప జేయుట కిదియే అనుకూలమార్గము. శాసనసభలలో జేయవలసిన పనులనుగూర్చి, విభేదములు మరికొంతకాలముండిన నుండుగాక. శాసనసభ్యులవ్యామోహము వదలిన పిమ్మట, ఆభేదములు వదలిపోవును. కాని శాసనసభలకు వెలుపల జరుగవలసిన నిర్మాణము విషయమై కాంగ్రెసునందలి బహిష్కారవాదులను, స్వరాజ్యవాదులను సరస్వర సహకారపక్షమువారును, ఏల గలసి పనిచేయగూడదో తెలియదు. ఇందుకొరకై సరియగు ప్రయత్నముల గావించిన, అనుకూలఫలము తప్పక గలుగునని మా నమ్మకము.

కాంగ్రెసుకు విజయము గలుగుగాక !
 బెంగాలు కారాగృహములు :
 రాజకీయనిర్బంధితులు

బెంగాలు కారాగృహముల స్థితిని విచారించుట కిదివర కొకవిచారణసంఘమును ప్రభుత్వము వారు నియమించిరి. వీరు కొన్ని స్వస్థుల మార్పులను సూచించిరి. కాని రాజకీయనిర్బంధితులపట్ల మాత్రము వీరు మిక్కిలి ఆగ్రహము జూపిరి. జయిల్లలో కిత్తెకు భంగము కలిగించెడివారు, రాజకీయనిర్బంధితులేనట. విచారణ లేకుండా నిర్బంధింపబడినవారు, అధికారి తిరస్కారమును అధికముగ గావించెదరట. వీరిని పెక్కుజయిల్లకు పంపి, విడిగనుంపవలయునని, విచారణసంఘమువారి తలంపు. ఇక రాజకీయ నేరములక్రింద విచారణ జరిగి కిత్తె నొందినవారి యొద్దకు, ప్రైవేట్ గతివారిని రానీయగూడవట. రా

జకీయ నేరపులకు ప్రత్యేకసౌకర్యముల నొసగగూడదనియు, నీతిబాహ్యమగు నేరముల గావించిన వారిలో సమానముగ జూడవలయుననియు, కమిటీవారు సిఫార్సుజేసిరి. రాజకీయనిర్బంధితుల నితరదేశములందు నేరస్థులవలెగాక మర్యాదతో జూచుచుండు, ఈదేశములో దొంగలు హంతకులు మున్నగు నధములతో సమానముగ చూడవలయుననుటపట్టి, దేశదౌర్భాగ్యస్థితిని కనుగొనవచ్చును. విచారణసంఘమువారి అమూల్య సూచనలకు, బెంగాలు ప్రభుత్వమువారు సంపూర్ణమోదమును తెలిపెదరని యూహించుచున్నాము. రాజకీయనిర్బంధితులు నిరశిస్త్రతము నలంబించుచో, వారిగతికి వారిని విడువవచ్చు, విచారణసంఘము సూచించుట ఎంత దారుణమో యూహింపవచ్చును.

మధ్యపానము
 మధ్యపానవిషేషముగూర్చి డి. బి. ఆరోగ్యస్వామి మొదటివారు చెల్లిన యభిప్రాయము గూర్చి నిన్నటిదినము వ్యాఖ్యానము గావించియుంటిమి. మంత్రిగారి విపులోపన్యాసము గాంచి న, మరింత ఆశాభంగము కలుగుచున్నది. త్రాగుట, నీతిబాహ్య మగునా కాదా యను విషయమై మంత్రిగారి కటు జెప్పటకును దోచలేదు. త్రాగుడువలన జల్బు దండుగయగుననుకారణము క్కటియే, వీరికి నచ్చెను. సర్ పాత్రోమంత్రిగారివలె వీరికిని ఇతరులు చెల్లిన పద్ధతులు నచ్చకున్నవి. లోకలు ఆస్థను పద్ధతిని అవలంబించదగినస్థితి హిందూదేశమున గలుగలేదట. ఓటరుల యభిప్రాయమును దీసికొనుచో, తక్షణమే సంపూర్ణమధ్యపానవిషేషము గావలయునందురట. అందుచే కేవలము ఓటరుల యభిప్రాయమునే ప్రధానముగ గైకొనగూడదట. సర్ చార్జ్ పద్ధతియు, రేచునిగుపద్ధతియు నిరర్థకములట. ఇక వీరే పద్ధతి నవలంబించదలచిరో చెప్పలేదు. ఏపద్ధతి నవలంబించినను, ఎత్తైనజరివి న్యూ బక్రీగావలయునట. ప్రస్తుతరాజ్యాంగసంస్కరణవిధానముక్రింద, మధ్యపానవిషేషము కొనసాగుట కలలోనివార్త యని తోచును.

మధ్యరాష్ట్రములు శ్రీలహక్కులు
 శ్రీలు శాసనసభలలో ప్రవేశించుటకు గల ఆటంకములను మధ్యరాష్ట్ర శాసనసభ వా నిటీవల తొలగించిరి. శాసనసభవారి తీర్మానమునకు గవర్నరుగారంగీకార మొసగినట్లుల వార్తలు చెబుచున్నవి. చిన్న పెద్దయను భేదముచేక, రాష్ట్రములన్నియు శ్రీలహక్కులను కాపాడుట, శుభచిహ్నము. ఇంగ్లండులో కన్నను, హిందూదేశమునందు శ్రీలహక్కులను సఫలపరచుటకు రాజకీయ ప్రముఖులు ఎక్కుడు ఉత్సాహమును కనుబడుచున్నారు. స్వరసిపాలకము లభించుచో, హిందూదేశము అతిత్వరితముగ ముందుకు బోవుననుట కెట్టిపందియ ముండదు.

ఇక్రిగెను విల్లుసమావేశము : జప్తిచుత్తము
 ఇక్రిగెను విల్లునుగూర్చి విచారించుటకై ఉదకమండలములో ప్రభుత్వమువారు సమకూర్చిన సమావేశమును, జప్తిచుత్తమువారు పూర్తిగబహిష్కరించిరి. సహాయనిరాకరణమును నిరసించిన

జుట్టిను పడుమువారు తమకు గావలసినవచ్చినప్పుడు మాత్రము ఆమార్గమునే అవలంబించుట చోద్యము గాదా? సహాయనిరాకరణము, ఎట్టివారి కయినను తప్పనిసరి యగునని, జుట్టినుపడుమువారిక నయినను గ్రహించుట మేలు.

రాయల్ కమిషను

రాయల్ కమిషనునందు తయితుల యభిమాను లగు నొక హైందవముఖుని సభ్యునిగ నియమింపవలయు నని అహమ్మదాబాదురయితు సంఘమువారు ఇండియా మంత్రిగారికి విన్నప మంపిరట. మంత్రిగారిందు కంగీకరింతురని తోచదు. అతివాదు లుండగూడదని లండను ప్రైము సత్రిక్ యిదివరకే గర్జించి యుండెదడ!

బ్రాహ్మణేతరులందరు కాంగ్రెసులో చేరండి

డాక్టరు పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు

ఈ క్రిందివిజ్ఞాపనను డాక్టరు పి వరదరాజులు నాయుడుగారు ప్రకటించివారు.

మద్రాసు స్వరాజ్యవాదుల వ్యవహారభోరణినిగూర్చి కాంగ్రెసు వర్గమునకు మిక్కిలివారు చేసిన తీర్మానము వల్ల దేశములో నొక పెద్దచిక్కు సంభవించినది. భారతదేశ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించవలెనంటే అఖిలభారతకాంగ్రెసే యుత్తమ సాధన భూతమైన ప్రతిస్థాపన. కాంగ్రెసువర్గమునకు మిక్కిలివారినిగూడ మద్రాసు స్వరాజ్యవాదులు తమవశములోనుంచుకొని దేశోద్ధరణ మనేపేరుతో రాజకీయకారములన్నియు బ్రాహ్మణుల పరముచేసి కాశ్యపపట్నా యిప్పించుటకు ప్రయత్నముచేయుచున్నారు. ఇందువల్ల బ్రాహ్మణబ్రాహ్మణేతర కలహము మరింత తీక్షణమైనది. పరస్పరకులస్పర్ధ లే ఎక్కువప్రధానముగా పరిణింపబడి జాతీయ తేమమును వెనుకకు త్రోసివేసి, మద్రాసు స్వరాజ్యపార్టీవారు పనిచేయుచున్నారనే సంగతి యీ దక్షిణదేశములో ప్రతివానికిని తేటతెల్లమైనది. కాబట్టి ప్రస్తుతకాంగ్రెసు నాయకత్వమునండి యీ నాయకులను తొలగించి సరియైన బుద్ధిమంతులకు కాంగ్రెసును వప్పించుటకు మనము ప్రయత్నము చేయవలెను. మనప్రయత్నమే విఫలమైనచో కాంగ్రెసునందలి తిరిగి రావచ్చును విద్యావంతులైన బ్రాహ్మణేతరులలో చాలా భాగము కాంగ్రెసుకు వెలుపలగానే యున్నారు. ఇది శోచనీయము. నేను రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు ప్రెసిడెంటుగానున్న దినములలో బ్రాహ్మణేతరుల నందరిని కాంగ్రెసులో చేర్చుటకు ప్రయత్నించితినిగాని విఫలమైనది. నిష్కల్మషమైన న్యాయప్రవర్తన నాయకులలో అంతరించి అపాయకరముగ స్థితిలోనికి వ్యవహారములు వచ్చినందునను, దేశమునకు రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును సంపాదించెద మనే పేరుతో స్వరాజ్యమును, స్వకులప్రయోజనమును సంపాదించుటకై మాయలను పన్నుచున్న యుక్తిపరుల ముఠాను అధీనమై కాంగ్రెసువశమై పోవుచున్నది గనుకను, ఈ రాజధానిలోని బ్రాహ్మణేతరులందరును కాంగ్రెసులో చేరువని నేనింకొకసారి ఆఖరుదఫా విజ్ఞాపనచేయుచున్నాను. బ్రాహ్మణేతరుల హక్కులను గౌరవమును కాపాడవలెనంటే, నాసహచరులందరును కాంగ్రెసులో సభ్యులుగా చేరుటయే యుత్తమము. బ్రాహ్మణేతర సంఘాభివృద్ధికిని విహికలాభములకును పాటుపడవలెనంటే కాంగ్రెసు ప్రతిస్థాపనమే సరియైన రంగస్థలము. కాబట్టి పానగల్లు రాజాగారును, ఇ. వి. రామస్వామి నాయకరుగారును నాసలహాను బాగా ఆలోచించి ఆమోదించెదరని తలంచెదను.

నాగపుర సత్యాగ్రహాలు

డిఫెన్సు ప్రయత్నములు

నాగపురము, మే 23—నాగపురసత్యాగ్రహాలు అవారి నైర్దయులోనివారు ప్రతివాదము చేయుటకుగాను హాయిదా గోరగా నిచ్చిరి. ముద్దాయిలు తెలులుపై విడుదల కావించబడిరి. (ఫ్రీప్రెసు.)

చీనాపరిస్థితులు

హాననులో కమ్యూనిస్టు విజయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

హ్యూకో, మే 22:—హ్యూకోవార్త లిట్లు దెలుపుచున్నవి: హాననులో కమ్యూనిస్టులు విజయములైనను చీనాప్రజలు భయముతో బ్రిటిషుపట్టణములో శరణుజొచ్చుచున్నారు. వర్తకమంతయు ఆగిపోయినది. చికియంసులో నన్న బ్రిటిషుకాన్సులును మరలీరమ్మన వెవలిపోయెను.

జపాను డెప్టోయరులను యాంగ్లీస్టి నడికి 100 మైళ్లు ప్రైగా చీనావారు కాల్చిరి. డెప్టోయరులు వరల కాల్చెను అంతటితో శత్రువులు అసగా చీనావారు ఊరకొనిరి.

భారతదేశ వాణిజ్యము

చాల అభివృద్ధి గాంచగలదట

నర్ ప. చాటర్జీగారి యభిప్రాయము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, మే 23:—నర్గల్ ముందు భారతదేశ వాణిజ్యము వెలుపలను బైటను చాల అభివృద్ధి గాంచునని చాటర్జీగారు డెయిలీ టెల్గ్రాఫు పత్రికలో వ్రాయుచున్నారు. ఇండియాకు సంబంధించిన లేఖలను పూర్తిగ దేశీయ బ్రతును ఇండయాకున్న వాణిజ్య సంబంధములు ఎంతయు అభివృద్ధియగును. ఎంతయు తోడ్పడును.

ఇంగ్లండులో పటేలుగారు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

లండన్, మే 23:—ఇంగ్లండు సంచారమును పూర్తి చేసి లండనుకు తిరిగి వచ్చిరి. ఉత్తర ఇంగ్లండులో పటేలుగారికి అఖండముగ స్వాగతము జరిగినది. అల్ఫ్రెడ్ పార్లమెంటు సమావేశము జరుగుచుండ పటేలుగారు పోయి కూర్చుండిరి. టెల్గ్రాఫులో భారతీయులు పటేలుగారికి విందోసగిరి. టెల్గ్రాఫు విశ్వవిద్యాలయమువారు గూడ విందోసగిరి. ఉత్తర విరిషు పార్లమెంటువారు గూడ విందుచేరి. ఇంగ్లండు కంటకును ఒకే పార్లమెంటు యుండవలెనని పటేలుగారు ఉపన్యసించిరి. దీనివలన దేశమందంతటను విమర్శన ప్రారంభమైనది.

కామన్సుసభకు మరల పటేలుగారు సరిగా వచ్చుచున్నారు. ప్రతిదినము పటేలుగారు సభాధ్యక్షునితో కలిసి మాట్లాడుకొనుచున్నారు. రేపు ఆపర్లుసతితో విం దారగించెదరు.

శ్రీనివాస శాస్త్రిగారికి స్వాగతము

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంత్రీ)

కేఫుటపుర, మే 23:—కేఫుటపుర భారతీయులు హిందువులు ముసల్మానులు కలిసి కేఫుటపురకు శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు రాగానే అఖండస్వాగతము నిచ్చి దక్షిణ ఆఫ్రికా ఒడంబడికను నెగ్గునటును, ఆయనకు సర్వవిధముల తోడ్పడవలెనని తీర్మానించిరి నిన్న ఏకగ్రీవముగ.

డొమినియనులకు గూడ తెలిఫోను ప్రచారము

బ్రాడ్ కాస్టింగు కంపెనీ

రుగ్బీ, మే 21:—డొమినియనులకు గూడ తెలిఫోను ప్రచారమును బెట్టుటకు బ్రాడ్ కాస్టింగు కంపెనీవారు డొమినియనుల సలహాను సహకారమును గోరుచున్నారు.

గ్రేటుబ్రిటను

అమెరికా కీయవలసిన మొత్తము

ఒడంబడిక కుదురుట

రుగ్బీ, మే 20:—ఉభయులను ఒకరికొకరు ఇచ్చిపుచ్చుకొను విషయములనుగూర్చి ఒడంబడికను ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు జరిగినవిన్నట్లు జేసికొనిరి. ఎవరునుగూడ సామ్యము ఇచ్చి పుచ్చుకొనుటలేదు. తుదకు అమెరికా 1000000 డోలరుల నీయవలసియున్నది ఈ మొత్తమునుగూడ బ్రిటిషువారికి నాకాన్యాయముక్రింద జను కట్టబడును.

దుమర్గాగారు ప్యారిస్ చేరుట

రుగ్బీ, మే 20:—తమరు ఒసగిన హృదయపూర్వకముగ స్వాగతమున కెంతయు కృతజ్ఞుడను. దాని నెన్నటికిని మరవజాలను. మీకు నాతరపున ప్రేంచి రిపబ్లికు తరపున కృతజ్ఞతను దెలుపుచున్నాడను. ఈ నేపాముచే అందు దేశముల వికమత్వమును యభివృద్ధిజేయుటకు ఎంతయు తోడ్పడగలదు.

జార్జి సార్వభౌముని ప్రత్యుత్తరము

“మీరు మాదేశమునకు వచ్చుటచే మేము ఆనందభరితుల మైతిమి. తమరు దయతో వ్రాసిన లేఖకు నేను నా సతీమణి మీకెంతయు కృతజ్ఞులము తమ రాక నాప్రజలకు అధిక సంతోషము నిచ్చెను. మీయెడ ఎంతోదయను జూపుచున్నాను. మన చెడుజాతులకును ఇంత వికృతమున్నందులకు సంతాపించు చున్నాను” అని జార్జి సార్వభౌమును ప్రత్యుత్తరమునంపెను.

ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యము చర్చ

కయిరో, మే, 20:—నిన్న సాయంకాలము ఈజిప్టు చేంబరు అధ్యక్షుపదవిని జగులులపాషాగారు వహించిరి అందరును గౌరవించిరి. లాయిడ్ ప్రభువు అధికార ప్రతముల నందఱేయలే చేమని, జాతీయవాదులు ప్రశ్నలను మరిపించిరి. ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యమును గూర్చి ప్రస్తావించుచు ప్రభుత్వమువారు తమధర్మమును నిర్వహించవలెను, లేదా ఈ స్వాతంత్ర్యము ఉత్త బూటకు మని ప్రకటించవలెనని జాతీయవాదులలో ప్రముఖులొకరనిరి. అసలు ఈజిప్టులో బ్రిటిషువారి పరిస్థితులే అన్నియు అక్రముగ ఉన్నపుడు ఈ ఉత్త ఆదావుడి ఇతర విషయములలో ఎందుకని చాపుపక్షసభ్యుడనెను.

లాయిడ్ ప్రభువు అధికారపత్రములను అందజేయనందున ఈ అనుమానములన్నియు బయలుదేరినవి, బ్రిటు ప్రవర్తనగూర్చిన కాని. బ్రిటు త్రికరణసద్ధిగనే ప్రవర్తించుచున్నదని యు ఈజిప్టుస్వాతంత్ర్యము లేనిచో ఇంత స్వేచ్ఛగ ఎట్లుమాట్లాడగల్గుదురని సర్దుతుపాషా ప్రధానామాత్యుడడిగెను. ఇంతవరకు అంతర్జాతీయ చారిత్రమునలేని క్రొత్తపేరు హైమిషనరునుగూర్చి చెలిపిరి. దాని సరియైన యర్థము నికను నిర్వచించవలసియున్నదనిరి. ఈ విషయమై అంతను తెలిసికొనుటకు బ్రిటిషు ప్రభుత్వముతో ఉత్తరప్రత్యుత్తరములు సాగుచున్నవి ఈజిప్టుగౌరవము, స్వాతంత్ర్యమునకు తగినటుల వ్యవహారము పరిష్కారముగావలె నని తీర్మానించిరి.

పడుచును పరిభవించుట

ఫిర్యాది సాత్యము

లండన్, మే 19:—న్యూసు, మ్యాక్స్వెలుగార్లు పట్టుపడిరి తమంతటామే. ఆదివారమునాడు మెయిడేడ్ హెడ్ వద్ద మ్యాక్స్వెలును కలిసికొంటిని ప్రభుమపర్యాయము. నాడు సాయంకాలము లండనులో హోటెలులో కలిసికొనిరి. ఆతనితో మోటారుబండిలో షికారుపోతిని. ఉదయము ఒంటి గంటకు హోటెలు జేరితిమి. ఒంటరిగ మారుమూల అడివికిగొంపోబడితిని. ఇట్లునే ఫిర్యాదులో జెప్పినసంగతులు జరిగెను ఉదయము 4½ గంటల కిలచేరవరకు చెప్పులు, మేజోళ్లుతప్ప, మరేమి దుస్తునులేదు. ఒడలంతను నల్లరంగుపూసియుండెనని ఫిర్యాది చెప్పెను వచ్చే సెషన్సు విచారణకు బంపిరి ముద్దయిని జామీనుమీద వదలిరి.

ప్రభుత్వమువారు

సుబాస్యంద్రబోసుగారి విడుదల

ల్యాండ్ రివ్యూ కమిషన్ డివిజన్ ప్రాధాన్యతను 80 నెలలు చెరసాలలానుంచి సుబాస్యంద్రబోసుగారిని విడిచి పెట్టిరి. ఎట్టి విచారణ. లేకనే చెరసాల నుండి. న్యాయాధికారి ఎదుటకాని జరిపింపునకునాని, ఛేజ్ ప్రీజర్ గరగాని ఎట్టి విచారణ సల్యలేదు.

ఈ కారణ వ్యక్తి కలకత్తాకార్యశాలలో గొప్ప యుద్ధాంగమునందుండెను. ఈతడు చెరసాల యనబడినందున కాల మంతయు ఆపదవి కలకత్తాకార్యశాలలోనే యుండుటచే. బోసుగారిపై నేరములేవో నియమింపు డని ఎంత బట్టిచిన కలుగజేసినను ఇంకీయ ప్రభుత్వమువారు నిరోధమునజూపి విడుదలచేసి ఇట్టివిషయములలో మామూలు గ రహస్యపు విషయాల సాక్ష్యమును ప్రవేశపెట్టుట యాచారి యు.దానినే ఇందుగూడ వినియోగించిరి. ఈ సాక్ష్యమును బహిరంగపరచలేదు. బండిగజేయబడిన వ్యక్తి నేరమెట్టిదియో ప్రజలకు తెలియకుండగనే అన్యక్తి స్వాతంత్ర్యమును గోల్పోవుట తలపించినది. తనదికప్పని బహుకౌని ఇకముందు మంచి ప్రవర్తనను గల్గియుండ నని ప్రాచీనతలచిచినచో బోసుగారు ఇంతకుముందే స్వాతంత్ర్యమును బహిరంగపరచునారు. కాని అతడు అత్యగ్రాహము గలవాడటచే అంతరాత్మకు విరోధముగ ప్రవర్తించి కళంకమును ఆపాదించుకొన తలచికొనలేదు.

అతని ఆరోగ్యము ప్రాణాపాయమువరకు వచ్చినపుడు ప్రభుత్వమువారు చివరకి స్వాశ్శకు పడచెట్టులనుపెట్టెను. అతనిని రక్షించుట కివిడుదల సకాలమునకు వచ్చిన దనుకొనెదము ఆరికెన్ను బండిలు ఇంకా నున్నారని మాత్రము జ్ఞాపకమును కొనవలెను.

అమెరికను బ్రిటిషు

విశ్వవిద్యాలయములకు దానము

హెన్రీసతి విరాళము

రుగ్బీ, మే 21:—10 వేలని హెన్రీసతి చనిపోయెను. 150000 పౌడలకు అమెరికను బ్రిటిషు విశ్వవిద్యాలయములకు దానముజేసెను. అమెరికా ఇంగ్లాండునుండి వచ్చు విద్యార్థులకు వేతనముల నీయవలెనట. ఈవేతనములు మగ విద్యార్థులకే నను ప్రీలక్షనను ఇవ్వవలెను. ఈవెళ్లకొన్నాడు పార్లమెంటు సభ్యులుగ నుండెను. ఈసే తండ్రి రాగివెత్తుకున్నాడు.

వాయువార్తా ప్రచారము

అధినివేళములలో ప్రవేశపెట్టుట కిది యదనుగాదు లండన్, మే 21:—అధినివేళ సభలో అధినివేళములకు ఇంతలో వాయువార్తాప్రచారమునకు ఒక విధానమును ప్రవేశపెట్టుటకు వీలు లేదని తీర్మానించి దేశములోనే వాయువార్తాప్రచారము అవసర మునని.

సింగపూరు, సినింగు, ప్రైముటు సెటిల్మెంటులలో “హుర్లేపు” వాయువార్తా ప్రచారమును ప్రవేశపెట్టుటకు ఆలోచించుచున్నారు. సంగతులన్నిటిని తెలిసికొనుటకు బ్రాడ్ కాస్టింగు నేర్పడుటయు టనవసరము. కాని ముందు కొంతకాలము పరిశోధనము అవసరము. సిలీసులో 1924 లో బ్రాడ్ కాస్టింగు నేర్పరిచి ఇదెంతయు అభివృద్ధిగాంచుచున్నది. కాని హింకాంగు మరొక ప్రభుత్వములు ఇంకా దీనినిగూర్చి విచారణము సల్పుచునేయున్నారు. సాంకేతిక, ప్రకృతిశాస్త్రగ్రామ యమును గూర్చి సంగతులను ఒకవేళోనొకరు చెప్పుకొని ప్రహించుచుండవలెనని. దీనిని ప్రభుత్వమువారు పూనుకొని యభివృద్ధిజేయవలెనని తీర్మానించిరి. ఈ విషయములలో ప్రవేశమున్న అధికారులు సమావేశమగువలెను. మెకానికలు (ట్రాన్సు) పోర్టును జూచుటకు ప్రతినిధులు ఆర్డరుపాటు కేసుచున్నారు లేవు.

జూదపుట్రము సతీక్రమించిరిని యార్కు మైరు శుక్రపు పంకెముల సంఘమును పోలీసువారు చుట్టించిరి. కాగితములను బట్టుకొనిరి. సంఘముయొక్క కార్యదర్శిని అరెస్టుజేసి జామీను మీద వదిలిరి.

కష్ట లిండెంబర్గు వైమానికుడు

హ్యారిస్, మే 23:—లిన్సీన్స్ లిండెంబర్గు గారికి డుమగ్గాగు “లెజియను ఆఫ్ ఆనరు” పతకమునిచ్చి సత్కరించిరి.

లండన్, మే 22:—ట్రాన్సు అట్లాంటికు వైమానిక పయనమును పూనుకొనుటకు కష్ట లిండెంబర్గు గారే ప్రథములు. అదివారము రాత్రి హ్యారిస్ వైమానికశయము జేరిరి. ఆతడు జననపుడు అనట ప్రజల యుత్సాహ మున్నంగెను. 1,50,000 మంది జేరిరి. వైమానికశయమును అడ్డుగనున్న కట్టడమును చెడగొట్టిరి. విరిచివేసినప్పటి న్యూయార్కులో గూడ ఈ విజయము తెలియుటతోనే పట్టరాని సంతసమును గాంచిరి. లిండెంబర్గు గారి సెంగరో అభినందించిరి. అందులో హోడ్జిగారు 2వరు. సర్ ఆలంకోథం సతిగార్లు స్వయముగ నభినందించుటకు క్రాయిడను నుండి బయలుదేరి వెళ్లిరి. ప్రపంచములో ఇదివరకెంతగా ఎవరును వెళ్ల లేదు. అందరిని మించిరి. అంతగా మేల్కొని ఎట్లు విమానములను నడికించగలెనో తెలియజాలవన్నాడనని కోథంగా రనిరి.

సంగేస్సుగారు కన్వించనందులకు దుమగ్గాగు విచారమును చెబుచు, లిండెంబర్గుగారి నభినందించిరి.

లండన్, మే 23:—లండన్, గ్లాస్కో, లివర్పూలు, మాంచెస్టరు, కార్లిఫ్ బర్మింగ్హాంలో నువన్యాసముల నిచ్చుటకు 12000 పౌలులు ఇచ్చెదనని లిండెంబర్గుగారికి కామన్సునభ్యుదాకడు రుద్దినంకెను.

లిండెంబర్గుగారు దిగునపుడు జరిగిన కలవరములో 10 మందికి తీవ్రముగా గాయములు తగిలెను అతడు దిగిన ప్రదేశము అంతయు రక్తముల బ్రవృతైన వస్తువులతో నిండియుండెను వార్తాపత్రికలన్నియు లిండెంబర్గుగారిని కొనియాడుచున్నవి.

సంగేస్సుగారి తల్లిని జూచినచ్యవనని లిండెంబర్గుగారిని. కొంచెము త్రోవటకు అనుకూలముండవలెనని.

రోము, మే 23 —నీరీరు ముస్కోనీగారు లిండెంబర్గుగారిని కొనియాడుచు యభినందనతంతి నంపిరి. మీపేరు చిరస్థాయిగ ఇలలో నేర్పడుగాక! ప్రజలు మరచి పోవజాలరు.

లిండెంబర్గుగారు సంగేస్సుగారి తల్లిని జూచి ఓదార్పిరి ఆమె తన కొడుకునుగూర్చి ఇంకను ఆశవలకుకొన నక్కర లేదని చెప్పి మార్చిలిపోయెను, ఆతనిచేతిలో వెక్కి-వెక్కి వచ్చుచు.

కేపు కెయిరో వైమానిక పయనము

ఎక్కడ ఆగకుండ జేరిరి

కెయిరో, మే 22:—రాయలు వైమానికపతనము హెలియా పోలీసులో వైమానికశయములోదిగెను 11000 మైళ్లు పోయినపిదప కెయిరోకు పోయి కేపునకు తిరిగినప్పటి ఎట్టికష్టములులేకండ.

ఆర్థికసమూహేళము

లండన్, మే 20:—నర్తకస్వాతంత్ర్యము, ఓడ నుంకములు, వాణిజ్య విధానము, ఒడంబడికలు, జాతీయనర్తకమును పరోక్షముగ రక్షించుకొనుట, వికాలముగ నొకాన్యాపారము జేసికొనుటకు యధికార ముండవలెనని ఆర్థిక సభలో ఈసంఘమువారు నిశ్చయించుకొనిరి నర్తకపుడొడంబడికల యర్థము గూర్చి భిన్నాభిప్రాయములు గల్గుచో మధ్యవర్తులతో లేక శాశ్వత అంతర్జాతీయ న్యాయస్థానమునకో జెయవలె ననిరి.

చీనా పరిశీతులు

హ్యంగుపే, మే 21:—హ్యంగుకోపరిశీతులు భయంకరముగనుండుటచే హ్యంగుపేనుండి హ్యంగుకోకు జపాను యుద్ధనాకలు 150, కాకావళి సైనికులు, 6 యుద్ధనాకలు బంబబడినవి హ్యంగుగలో జాతీయసైన్యములు రెడే పక్షమును సహించుట లేదు. కమ్యూనిస్టులతో పోరుపడు ననుచున్నారు.

లండన్, మే 23:—రెడ్ సేనలు హ్యంగుకోనుండి పోవు మార్గమును మాంపబట్టుములకు చంగువోరైలు మార్గమునకువో పుపట్టుములకు బట్టుకొంటి మరయు, 8000 శత్రు చీనావారిని జంపితిమనియు, 5000 మందిని బట్టుకొంటిమనియు, 700 మందినే కోల్పోతిమనియు, 10 యుద్ధనాకలను, 20 మరఫిరంగలను బట్టుకొంటిమనియు పలుకుచున్నారు. హ్యంగుకో చునే తిక్ మధ్యరైలుమరల నడుముట ప్రారంభించినవి.

కమ్యూనిస్టులు హ్యంగుకోనుండి పారిపోవునటల ఏర్పరిచిరట పెంగ్యూనింగుగారు. చెంగ్గోను బట్టుకొనిరి. దానిపలన కమ్యూనిస్టులు పారిపోవుటకు వీలైనది.

ఇటలీకివోవుముత్రివలోకనడాగుండా మార్కెటిలు, దికాగోకు బయలుదేరిరి. ఇటలీ వైమానికుడు, ఉటానిడోగారు

ఆర్గాన్ మందిరపు ముట్టడి

రషియాలో సంబంధములు చెడుట

(ఆంధ్రప్రదేశ్ ప్రత్యేకతంతి)

లండన్, మే 23:—24 వేలని మర్ఖాలు ఆర్గాన్ మందిరమును ముట్టడించుటను గూర్చి ప్రకటించెదరనియు దానిలో రషియాలో సంబంధము పూర్తిగ చెడుననియు అందరును అనుకొను చున్నారు.

సుబాస్యంద్రబోసుగారు

కేవలము ఆరోగ్యము బాగులేకుండుట చేతనే. విడుదల జేయబడిరని వింటున్న పథువు కామన్సునభ్యుదా ప్రత్యుత్తరమిడెను. వైద్యు లేమిజెప్పినది తనకు తెలియదనిరి. ఒకవేళ వైద్యులేమైన తెలిపిన అతిరహస్యమైనదనిరి. అందుచే సభ్యులెందుట ఉంచుటకు వీలులేదనిరి.

ఇండియాలో ఆరాచకపు కుట్రలు విషయమై మార్గదర్శని జెప్పజాలననిరి. ప్రశ్నితరములచే ఈ విషయము పరిష్కారము అగునది కావనిరి.

మద్రాసు బి. బి. సి. కంపెనీ కాల్యులు

విషయమై పోలీసు సమ్మేదారులు కలసింబి యమును గూర్చియు కామన్సునభ్యుదా జేయు హడ్డ దీర్ఘ పత్తి వేసిరి. కాల్పిన అధికారులకు ఆయుధ లై సెనగా యనియు లై సెన్యుయున్నను ఈ ప్రకారము చేయనా యనియు అక్కడనున్న పోలీసు వారికిగూడ ఆయుధము లుండినవా యనియు యడుగ దొమ్మి వివరము లన్నిటిని దెబ్బపును ఆయధములను ప్రయోగించుటకు ప్రత్యేకాధికారి ము నీయలేదనిరి. న్యాయస్థానముల కెక్కునుండుటచే ఇతర విషయములను ప్రస్తుతము చర్చించ రాదనిరి చర్చించియు ప్రయోజనములేదనిరి అధికారులనగర్ ఆటల నిమిత్త ముప్రయోగించు తుపాసులన్న వేమాయనిరి, లై సెన్యుయుండుటచే. మేజిస్ట్రేటు విచారణ ముగియగనే వీలైనచో ఒక నిజేదకును బంపవలెనని ఇండియా ప్రభుత్వమువారి నోరితి మునరి.

పోస్టులు పనివాండు

జల్మగరిలో బడుమన్న అనారోగ్యపు చిక్కులనుగూలారెచ్చుగారు మూడుప్రత్యేక నడిగిరి. తనకేమయు తెలియ ఈ విషయము ఇండియా ప్రభుత్వమువారిచే యి ఇండియా మంత్రి పరిశీలనములేదనియు వింటున్న ప్రభుడినెను. ఆ విషయమై డిల్లీ సభలో యడుగవలెనని స్పష్టలో యడుగరాదనిరి.

సభలో జగజీవన్ యువ

యను నాతడు బొంబాయి ప్రాంతమునాన్తీ యుక్తసంఘసభ్యుడి. ప్రస్తుతము ఇంగ్లాండు నున్నాడు నావికమాలిలలో విప్లవమును కలగజేయోహదముజేయుచున్నాడు. అతనిని ఇంగ్లాండులో నుండరాదని సర్ ప్రెథరీకు హేలుగారు యుగ ఈ వ్యక్తిక తెలియనుగాని ఏమి కర్మకుదీసికొన నవసరముననో ప్రత్యేకములకు వియలేదని, సర్ జోయిచ్చుకా హేలుగారిని

ఇంగ్లాండునుండి ఇండియా

ఆగకుండ వైమానిక ప్రయా

విమానము సముద్రములో మునుగు

రుగ్బీ, మే 23:—కార్గిల్కా గార్లనుండి కనుటకు వైమానికములెత్తగము నేటి మధ్యాహ్నము: పెట్టుకొని యుండిరి. వైమానికులు పరీక్షలులు అనున్న 40 గంటలలో పరిగి హార్మి సేసిగొనవ నుచుగ పియను గల్ఫులో బలవంతముగ క్రిందికి పడిపోయిరి పడవలినవచ్చెనో కారణము తెలియలేదు.

గ్రీకుఆర్చిబిషపునుపొడువబోవుట

వీదెన్సు, మే 23:—గ్రీసులో ప్రాతపం మాత్రమే అనుబంధపవలెనను ఛాందసుడు గ్రీసును పొడువబోయెను. కాని ఆర్చిబిషపు ఆతనిచేయ ఆర్చిబిషపునకు మడిచేయమిద చిన్నగాయములు ముఖముమీదగూడ చెబ్బులుతగిలెను. ప్రోహిని ఆ

లండనునుండి బ్రాడ్ కాస్టు చేసినవార్తలు

లో అయిదుగంటలు వినిపించెను. వేలకొలది విన

యార్కుదంపతులు ఇంగ్లాండుకు 24 వే

రెదరు. తమకు స్వాగత మిచ్చి ఆదరించినందుల వారికి కృతజ్ఞతను దెలిపిరి.

గుంటూరు

(స్వకీయ విలేఖరి)

కాలమానము

మే 21 - ఎండలు మిక్కిలి ముగ్గురు. ఉష్ణతాపము భరించుట దుస్సముగా నున్నది. సాయంత్రములందు మేఘాడంబరముగ నుండుటచే రాత్రులందు కొంచెము చల్లగా నున్నది.

నీటి వనతి

సానిటేషన్ డిపార్టుమెంటువారు నీటివనతి విషయమై యన్వేషణలు జేయుచున్నట్లు చెబియుచున్నది. పురపాలక సంఘమువారు యన్వేషణల పయికిము యిచ్చివేసిరి. నీటివనతి చేకూర్చు విషయమిప్పుడు ప్రభుత్వమువారి చేతులలో నున్నది.

గృహయపాలెపు జలాశయములు ఎంజిపోవనుండ పురపాలక సంఘవారు కడు శ్రద్ధ దీసికొని అచటి జలాశయముల పరిశీలించి నీటివనతిని సమకూర్చుచున్నారు. డెప్యూటీ సానిటరీ యింజనీరుగారుగూడ శ్రద్ధతో బహు పర్యాయము లిచటికిదయ్యయమగ పనుల జూచుచున్నారు.

జహ్వరీబాయి ప్రదర్శనము

శ్రీయత కొప్పరపు సుబ్బారావుగారిచే రచించబడిన గాత్రక నాటకమును మా పట్టణమునగల బాలమిత్రసంఘం ర్పించెను. సంఘమునందును, 12 సంవత్సరముల బాలురు శ్రమే గలరు. నాటకము మొదటినుండిచివరవరకు దుర్వముగా ప్రదర్శింపబడెను. శివశీ చిత్రపతి భూమి నధరించిన రామకృష్ణ శాస్త్రియను 10:12 వత్సరముల బాలుడు గవభరచిన హావ భావ ప్రకటనము చూపగల సంతోషపీచికలనోలలాడించెను. అతని వాచక విధానము అనకరం సామర్థ్యము గాక వైపుణ్యము మనోహరములై సుప్రసిద్ధనటులబోల చిరుప్రాయమున నాబాలని యందట్టి కేర్పరితనము నుంచిన భగవానుని నిర్మాణ కాశీల్యమున కన్నరువొందించెను. జహ్వరీబాయి పాత్ర వహించిన పయిడియను 10 వత్సరముల బాలుడు మృగ మధుర స్వరగున గానముచే యమృతస్వము గురిపించెను. దాపూరుమో ఆశీం పాత్రల వహించిన బాలని హస్తనటనానైపుణ్యత యమృతముగా నుండెను నాటక మంతయు చాల బాగుగా ప్రదర్శింపబడెను.

పురపాలకసంఘ ప్రత్యేకసభ-ఉపాధ్యక్ష నియెన్నిక పురపాలకసంఘసభ్యులు కొందరు 12-5-27 తేదీన పురభాపతిగారికి 21-5-27 తేదీ 5 గంటలకు ఉపాధ్యక్షనియెన్నిక ప్రత్యేకసభాసమావేశమును గావించవలసినదిగా బంపితము ననుసరించి ప్రత్యేకసభ జేయబడెను.

హారాపు పంతులుగారు అధ్యక్షతవహించిరి. సహజరైరి. ప్రధమమున నే గుంటూరు సుబ్ర

హ్యముగారు నూతన నియోజకసభ్యులు త్వరలో రానున్నాయు, 4 మాసములలో 7 వార్డులసభ్యులు తిరిగి యెన్నికొనడమైనారనియు అట్టి పరిస్థితులలో వారికి యెన్నికహక్కుగోసగుటకుగాను ఉపాధ్యక్షనియెన్నిక నవంబరుమాసమువరకు ఆపవలసినదనియు తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. కాని దానికి అధ్యమశ్రమే సమృత్తులగుటచే పీకపోయెను.

తరువరి అధ్యక్షులు యెన్నిక సంబంధమును నిబంధనల తెలుగులోనికి తెర్జుమాజేసి వినిపించిరి.

అంతట ఇంజనీరు యం. జి. రాజుగారు శ్రీయత పాటి మార్యనారాయణరావుగారిని ఉపాధ్యక్షులుగా నుండు ఉపపాదించిరి. డాక్టరు వెంకన్న గారుఅనువదించిరి ప్రత్యేకేకుండ గెలిసిందుటకు యిప్పుడులేక గాబోలుమిగియున్న ఖరపత్తుమువారు కొలదిమంది అపజయము నిశ్చయమనిచెలసి గుంటూరు ఆక్సెల్వరరావుగారిని ఆ సానమునకు ఉపపాదిరి. బాలటవోట్లు దీసికొనబడెను.

మార్యనారాయణరావుగారికి 14 వోట్లును, అక్సెల్వరరావుగారికి 6 వోట్లును వచ్చుటచే మార్యనారాయణరావు యెన్నికొనబడినట్లు అధ్యక్షులు చెప్పిరి- తరువరి మార్యనారాయణరావుగారు మీటింగుకు వచ్చిరి. 9 కంటేవయంతయు మనుషులుములచే మిత్రులు సలంకచి వారికి వారియందుగల గాఢవిశ్వాసమును న్యక్తపరిచిరి. తులుగారు సభ్యులకు కృతజ్ఞతను చెప్పిరి.

తరువాతి సామాన్య సభ జరిగెను. డిశంబరు మాసము ప్రభుత్వమువారు గంటూరునగరమున నూతనముగా వారి సమితిలేనిది కుళాయిల కాంక్ష కోరెయగుడనని యుత్తర బంధియుండిరి అది 19-8-27 తేదీన జరిగినసభలో చర్చగా ప్రభుత్వమువారి యుత్తరపు ప్రజాసంస్థల హక్కులంగకరముగానున్నదనియు, న్యాయవిరుద్ధమనియు తీర్మానించి దానిపై గవర్న మెంటువారు పురపాలకసంఘవారిని ఆర్జనమును చేయుటకు కారణములనేదియొ చెప్పమని కోందుకై సభ్యుల సాంఘికలుగల యొక ఉపసంఘము ఏర్పడినది.

కుట్టనస్తువులను, అహారములను పరీక్షించుటకై సమర్థ హాల్ యను యంగ్లీషిని మద్రాసునందు ప్రభుత్వమువా

రు నియోగించుచున్నారనియు, వారికి వత్సరమునకు రాజధాని యందుగల ముఖ్య పురపాలకసంఘములకు యభిప్రాయమును చెల్పవలసినదిగా గోరిరి. ఈ విషయమై తీవ్రచర్చజరిగెను. శ్రీయత కళ్యాణం గోపాలకృష్ణయ్య పంతులుగారు యిదివరకే సబ్ కమిటీవారు అట్టి యంగ్లీషిని గోరియుండిరనియు, గాన మాటిగారిని, ఖర్చులనిచ్చుచు యొప్పుకొనవలసినదనియు తీర్మానమును ప్రతిపాదించిరి.

శ్రీయత పొత్తూరు లక్ష్మయ్య పంతులుగారు మునిసి పాటిటియొక్క ఆర్థిక సితినిబట్టి వారు ద్రవ్యమొసంగలేరనియు, హోల్ కంటే తగిన భారతీయుని వానిసానమున నియమించవలసినదిగా ప్రార్థించుచు తీర్మానమును ఉపపాదించిరి. శ్రీయత పంతులుగారి తీర్మానము అధిక సంఖ్యాకులచే తీర్మానింపబడెను.

సభాంతమున నొక ముఖ్య తీర్మానము తీర్మానించబడెను.

అన్సాం ప్రభుత్వమువారు శ్రీయత యం. జి. రాజుగారిని సెలన్ కార్మికవిద్యాలయమునకు ప్రిన్సిపాల్ గా నియమించినందులకు వారిని యభినందించుచు, వారు పురపాలక సంఘము క్రిందనున్న విద్యాలయముల తనిఖీజేసి సక్రమసితిలో నడపించుటకు పురపాలకసంఘమువారు వారికివందనము లర్పించుచున్నారు అను తీర్మానము సక్రమముగా నామోదింపబడెను.

మచిలీపట్నం డి॥ ము॥ కోర్టులో

S. C. 74 of 27

Between

వాడ్లు:—దారా విశ్వనాథం వైరా.

and

ప్రతివాది:—S. K. Mukerjee

యానెంబరు ప్రతివాదిమీద వాడ్లు 4 తాను బట్టిరు 69-1-8 లకు దావావేసినారు. ప్రతివాదికి సమములు అందివుండలేదు. సమము తప్పించుకుంటూ వున్నాడు. సరరు దావా 20-6-27 తేదికి వాయిదా అయివున్నది. సదరు తేదికి ప్రతివాది కోర్టుకు హాజరుకానియెడల ప్రతివాదిమీద డిక్రీ ఆవును.

దారా విశ్వనాథం

కంటేటి శాస్త్రులు

8743

వాడులు.

ప్రకటన

గుంటూరుజిల్లా తెనాలితాలూకా యెరికలపూడిగ్రామములో నెనున్న తాడిబోయిన రత్నయ్య, యా పిచ్చయ్య, యాపీరాస్వామి, యాశ్రీరాములు, ఆరాధ్యుల వెంకటరామ రాజుగార్లున్న కలసి జాయింటుగా తాడిబోయిన రత్నం, యా పీరాస్వామికంపేసి అను పేరుతోచేసిన జాయింటువ్యాపారము ది 9-2-1927 వ తేదీని డిస్సాల్వ్ చేసుకోవడమయినది. నేను ఆఫరములోనుంచి తొలగవలచి మిగతాభాగస్థులకు నాహిస్సానప్తముకు ప్రతిఫలమునిచ్చి నా లయబిల్లిని వదలించుకోవడమైనది. ఆవిధముగా మిగతాభాగస్థులచే నేను చేపుత్తరమున్నా పాందినాను. గమక సదరు ది 9-2-1927 వ తేదీలగాయకు సదరుఫరముతో నా కెట్టిసంబంధములేదు. అప్పటికి ఆఫరము వారు శివరాజ్ కుశాల్ చంన్ కొట్టుగారికి ఖాతాపద్ధదాఖలారు 800-0-0 యెనిమిదివందల రూపాయలున్నా జోరావత్ పత్తి రాజుకొట్టువారికి ప్రోసోటుబాపతు ఘమరు రు1000-0-0 వది వందలరూపాయలున్నా తీర్చవలసియున్ననూ అవి అన్నియు మిగతా ఫరంభాగస్థులే తీరుమానించుకొనే యేర్పాటు అయియున్నది. పైనచెప్పినయిద్దరు, వారివారి బాకీలను వీలయినంత త్వరలో మిగతాభాగస్థులవల్ల రాబట్టికోవలసినదేగాని నాజబాబువారిలేదని యిందుములముగా తెల్పుచున్నాను. సదరుఫరము వారు అప్పటికి పైనచెప్పిన కొట్టువారి ఇద్దరిబాకీలు తప్ప యితరత్రా ఎవరికి ఏవిధమైనబాకీలు యివ్వవలశిలేవు. సదరు ఫరము భాగస్థులు వెనుకటి పేరుతోగాని లేదా మరయొక పేరుతోగాని లేక వేరువేరుగాగాని చేయు వ్యాపారముతోటిన్ని నా కెట్టి సంబంధములేదనిమాడ తెల్పుచున్నాను.

కుర్రా బసవపున్నయ్య,

ది 11-5-1927.

యెరికలపూడి.

కాకొరి వైదీలు

ఆహారనిరసనదీక్ష. పరిసమాప్తము

విద్యార్థిగారి వాఙ్మూలము

కాన్పూరు, మే 28:—ప్రతాపపత్రికా సంపాదకులు గణేశశంకర విద్యార్థిగారి రీతిగువున మా విలేఖరికి చెలిపిరి — నెయిసీ జెయిలులోని ఇరువురితోనేమాట్లాడితిని. ఇది 47వ ఆహార నిరసనదీక్షాదినము. మధ్యమధ్య బలవంతముగ పాలు ఒక గొట్టముద్వారా అధికారులు త్రాగించుచుండిరి. ఇరువురు 25 పానులు తగ్గిరి. మనస్థగనాధగస్త నీరసము. జెయిలరుండగ నాతో మాట్లాడుటకు వచ్చుటకు తోడుగావలసియుండెను మూడుగంటలు వారితో మాట్లాడి అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘమువారిని రాజకీయ కైదీలుగ గురించెదనని తెలిపితిని మేమెప్పుడును ఆందోళన సలుపుదు మని వాగ్దాన మొనరించితిని అంత నాయెదుటనే వారు దీక్షమాని పాలుత్రాగిరి.

జెయిలు నూపరెంటు వారినిగూర్చి చాల శ్రద్ధతీసికొనెను. నేను వెడలినకార్యము ఫలించినదని సంతసము. ఆగ్రాలో గూడ దీక్ష యాగెను. (శ్రీ ప్రెసు.)

యస్.ఎ. డాంగిగారి విడుదల

బొంబాయి, మే 24:—ప్రజలలో ఉద్రేకము అధికము కాకుండ, లయనను ఉద్దేశముతో సోషియల్ స్టు పత్రికా సంపాదకులగు యస్.ఎ. డాంగిగారు నేటిదినముఉదయం 6 గంటలకు కారాగృహమునుండి విడుదలయేబడిరి. నేటిదినము సాయంకాలము వీరికి స్వాగతమొసగ కాంగ్రెసుభవనమున గొప్ప సభజరుగును. (శ్రీ ప్రెసు.)

సింగార్యేలుచెట్టిగారి తంతి

డాంగిగారు చెరసాలా విముక్తులైనందునవారి నభినందించుచు బొంబాయికి దిగువ తంతిని సింగార్యేలు చెట్టిగారు మద్రాసునుండి పంపిరి.—

“ప్రేమ పూర్వకస్వాగత మొసంగుచున్నాను. సాంఘికవాదులందరూ మీకై యుష్పించుచున్నారు. మాతృభూమికి ధన్యవాదము. మీ కష్టములే కార్మికుల యుద్ధరణము. పామరజన విజయము చేకూరనున్నది. భారత ఖండ దీనపామరజనాళి నాయకుడవై నిజస్వాతంత్ర్య ప్రాప్తికి నడిపించుము”

ఒకేగురికి రెండుపక్షులు

గౌరవనీయమైన, స్వతంత్రజీవనమును గోరు ప్రతి రిటైర్డు ఉద్యోగికిని, విద్యావంతునకును మంచి సదుపాయము గలదు.

మద్రాసు అండు సదర్న్ మరటాకై ర్వే లైనులోనన్న అనంతపూర్ జిల్లాలోని హిందూపూర్ అనుపట్టణముందు మంచి లాభకారియైన వ్యాపారము ఆరంభించుటకు పెట్టుబడిదారుడు కావలెను పెట్టుబడి రు. 50,000. పెట్టుబడిపెట్టిన మొత్తమునకు సి రాసి హామీఉంచబడి, నూటికి సం॥ రు. 9 చొవడి యివ్వబడును.

పెట్టుబడిదారుడు, స్వంతదారుని అనుమతికి లోబడి ఏర్పించవలెను. పెట్టుబడిదారుడు స్వంతదారులకు సహాయముగా నుండుట తప్ప తదితరభాధ్యత వహింపగలపను లేవియును నివ్వబడవు నెల 1 కి రు 250 వేతన వివ్వబడును. సంవత్సరమునకు రెండుపక్షాయములు బేటాఖర్చులును, ఉచితముగా బసయను, భోజనసదుపాయమునకు సం॥ కు రు 50 ను ఇవ్వబడును మూడు వత్సరములకు మాత్రమే కంట్లా ప్టు. లాభనష్టములతో పెట్టుబడిదారున కెట్టి జోక్యమును లేదు. 3745

Apply to:

పి. సి. యస్, C/o ఆంధ్రపత్రిక.

నోటీసు

అనంతపురంజిల్లా జడ్జికోర్టులో

బి. పి. నెం 10/27 రు

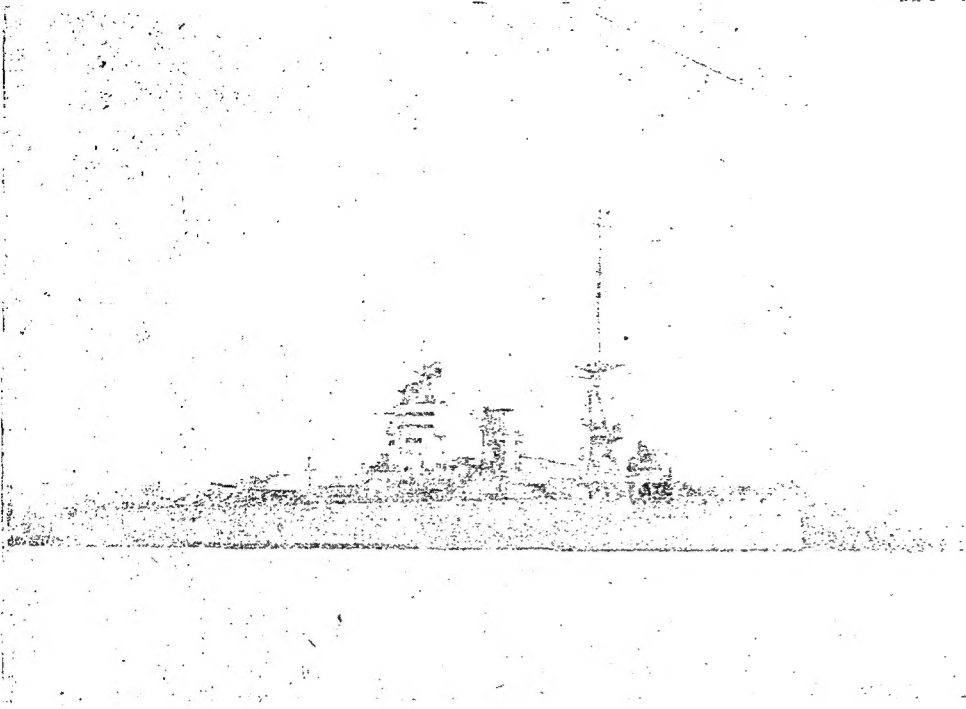
వాది:—డి. హనిమరెడ్డి.

ప్రతివాదులు:—తమ్మిరెడ్డి వైరా.

గుత్తి తాలూకా మామడూరు గ్రామం నారాయణరెడ్డి 8-3-27 చనిపోయినాడు. అతని కమారుడు వెంకట్రెడ్డి మైనరు అయినందున, సదరీ మైనరు చరసి రాస్తులకు తనను గార్డీయన్ గా నియమింపవలెనని సదరీ ఓ పి 10/27 లోని వాది, వ్యాజ్యం దాఖల్ చేసియున్నాడు. ఇందుకు ఆక్షేపాలున్నయెడల, 22-6-27 తేదీ అనంతపురం, జిల్లా కోర్టులో ఖద్దునగాని ప్లీడరుద్వారాగాని హాజరయి తెల్పుకోవచ్చును.

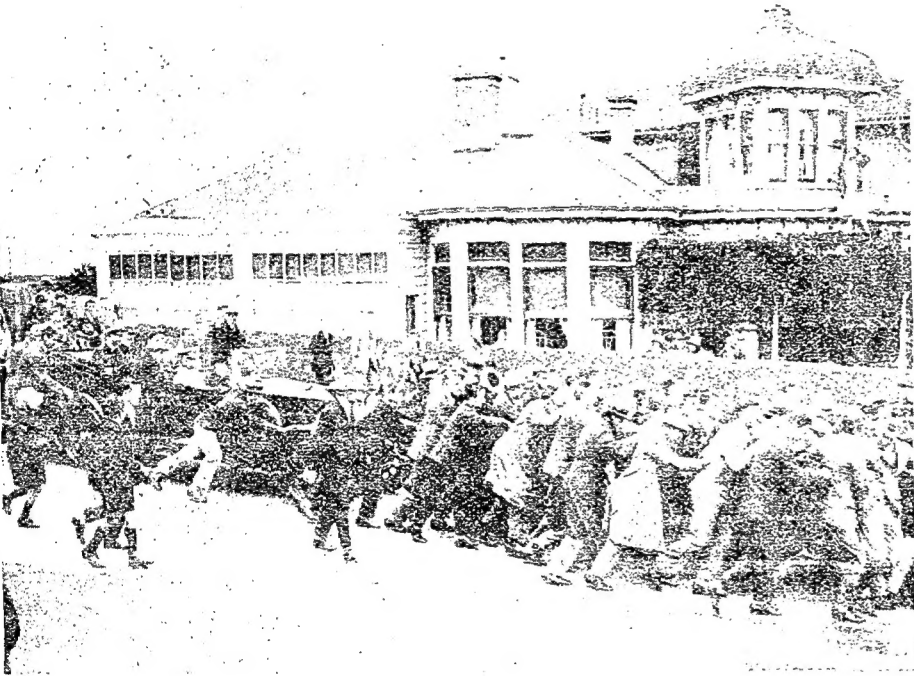
వి. రామచంద్రరావు

వాది ప్లీడరు.

ప్రపంచములోకెల్ల పెద్దదగు యుద్ధనౌక (సెంట్రల్ న్యూస్)

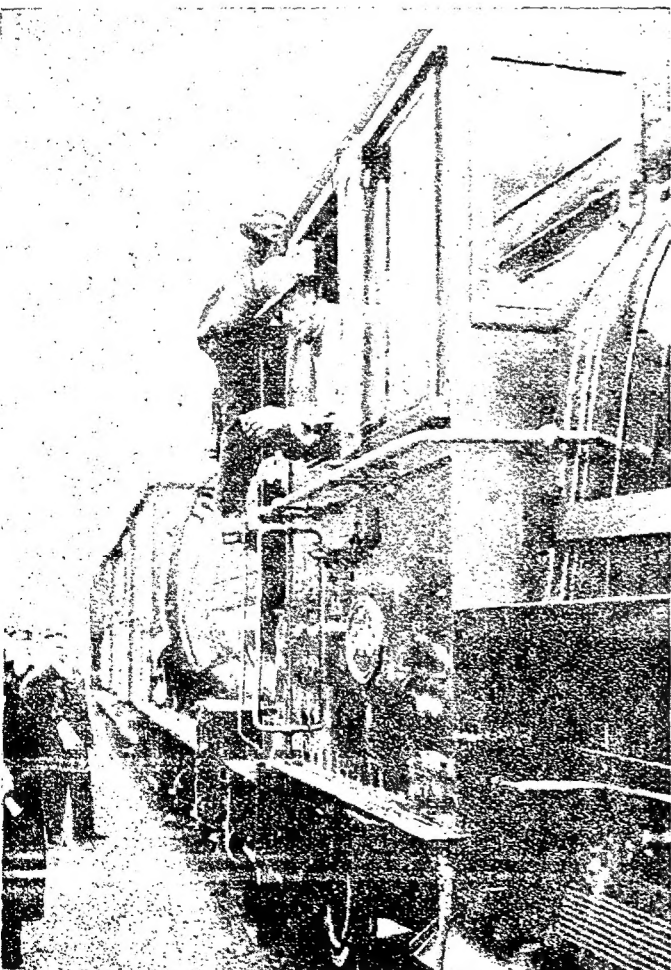
“నెల్సన్” అనుపేరన బ్రిటిషువారు నిర్మించిన యుద్ధనౌక 35000 టన్నులు బరువు. 7,000,000 పౌనుల ఖరీదయినది. ప్రపంచములో నింతకుమించిన యుద్ధనౌక లేదు.

యార్క రాకుమారుడు

సెంట్రల్ న్యూస్

జిటాగో (న్యూజిలండు) విశ్వవిద్యాలయము జూడబోయినపుడు విద్యార్థులు వారి బండిని ఈడ్చుట

సెంట్రల్ న్యూస్

యార్క రాకుమారుడు న్యూజిలండులో స్వయముగ రైలుబండిని నడపించుట

హార్వే నారిమాను కేసు

ప్రభుత్వమువారికి కేసుతో నేమి సంబంధము?

నారిమాను ప్రత్యుత్తరము

బొంబాయి, మే 21 :—నేను హార్వే నారిమానుకేసు ప్రభుత్వ సాలిసిటరు ప్రభుత్వమువారి కేసులోగలసంబంధమును గూర్చి తెలిపెను. “ఏ ప్రభుత్వపు నాకరును ప్రభుత్వపుసాంక్షను లేనిదే కేసుచేయరాదు. హార్వేగారిప్రార్థన సంగీకరించి ప్రభుత్వమువారు ఆమోదమున మొదటినుండియు నిష్పక్షపాతముగ నున్నారు. హార్వేగారుగాని నారి వకీలుగాని ప్రభుత్వమువారినుండి ఎట్టిసలహాలను సొందెయ్యుండలేదు. ఏదయు దాచియుంచవలసినదిగ ఎవరును గోరలేదు. అట్లు దాచియుంచున లేదు. ప్రభుత్వమువారు దాచవలసిన దేదియు లేదు. నారి మానుగా రడిగినవాటి వన్నింటిని పంపిరి. ఒకదానికి మాత్రము ప్రభుత్వమువారి అనుజ్ఞ గావలెను. అనుజ్ఞకై వ్రాసియుంటిమి

నారిమానుగారు

నారిమానుగారు అనివేదికకు చాలనేపు విప్లవముగ జవాబిచ్చిరి. ఆయన తన మొదటివాదమునే బలపరచెను. వాది కేసు తెచ్చినను కాననసభయందలి ప్రశ్నవలన ఈ కేసు విధానమునకు వ్యతిరేకమనియు మొదటివాది తన ఖిచ్చులను తానే భరింపవలెననియు జయముందిన, ప్రభుత్వమువారు దానినిత్యంనియు తెలిపెను.

డాక్టర్ మెంటుల విషయమున వాదికి సర్వసౌకర్యములున్నవి. కాని ప్రతివాది కట్టి సౌకర్యములులేవు. కేసు ప్రారంభింపక పూర్వమే ఓట్టిసలహాత మున్నది: ప్రజలలో అట్టి సౌకర్యము ప్రతివాదుల కీయలేదను అనుమాన ముండటచేతనే వాకరుగారు నేడిట్టి స్టేట్మెంటు గావించిరి.

అంత నారిమానుగారు హార్వేగారిని 1923 నుండియు ప్రభుత్వబంగారాలను మరామతుజేయించుటకు సాంక్ష నుండిరాయని యడిగిరి. అప్పటిబిల్లులు మొదలగు చూపిరి మరామతులకై పంపిన ప్రభుత్వసాంక్షను, అట్టిసలహా చూపమనగా యవి లేవనెను. నారిమానుగారి ప్రశ్నవలన పెద్దపెండిరే అంగీకరింపబడెనని లేలేను. 4 వరందాలకు రే వేల తప్పింపునుగూర్చి యదుగగా తాను రే వేల తప్పింపునే సిఫార్సుచేసెనని హార్వేగారు తెలిపిరి.

నారిమాను:—ఈ సిఫార్సు తప్పనిదిగాదా?

హార్వే:—నాకు తెలియదు.

నారిమాను:—డిప్యూటీ ఆర్థికసలహాదారు తప్పునను తమకుతెలియదు. ప్రైయిడికారులకు తెలిపిన ననెను.

హార్వే:—ప్రైయిడికారులకు తెలిపెను. తప్పును ఆటంకమును పెట్టెను.

నారిమాను:—ఆయన తప్పని తమకు ఎట్లు తెలియను?

హార్వే:—ఒకవిధముగా టైటు, ఒకవిధముగా తప్పు (నవ్వు).

నారిమానుగారు వరికొన్ని ప్రశ్నలువేసి తరువాత డిప్యూటీ సైన్సలు సలహాదారువ్రాసిన యుత్తరమును చూపమనెను. ప్రభుత్వసాలిసిటరు “అది అందుబాటులో లేదు.”

నారిమాను:—ప్రభుత్వమువారు నిష్పక్షపాతులా? వాదికి పనికేసెప్పు విషయముల సంగ్రహించి ప్రతినారికి నిరాకరింతురా? చివరకు రే వేల ఆమోదించిరనిహార్వేగారు తెలిపిరి. (అ. ప్రె)

కవీంద్రుని జావాప్రయాణము

ప్రాచీన భారతవిజ్ఞానపరిశోధనకై ఆహ్వానము

కలకత్తా, మే 23:—డా॥ రవీంద్రనాథ టాగూరుగారిని జావా ద్వీపమునకువచ్చి అచ్చటమిలియున్న ప్రాచీన భారతవిజ్ఞాననాగరికతా విశేషముల దెలిసికొనవలసిన గొడచ్చిప్రభుత్వమువారు ఆహ్వానమంపిరి. డా॥టాగూరుగారికి కరించిరి. బహుశః సెప్టెంబరుమాసములో కొందరు చిత్రకారులను చిత్రకారులను వెంటగొనిబోయెద రని తెలియమన్నది

(ఫ్రీప్రెసు.)

బొంబాయిలోని ఓరియంటలిస్టిక్ కార్పొరేషనువారు డా॥ టాగూరుగారి “కాక్రిఫైసు” (త్యాగము) ఫిల్మ్ దియయిత్నించుచున్నారు.

మైదరాబాదు ప్రెసిడెంటు సర్ విలియము బార్టుగారు 20 వ తేదిన ఇంగ్లాండునకు 6 నెలల సెలవునై బోయిరి.

సర్ హ్యూన్టీ వెన్యూవర్గవర్గుగారు రాంచి పరిశ్రమ పాఠశాలను మే 23 తేదీన జూచిరి.

బారిసాలు, మే 23:—సరస్వతీబ్రాహ్మణ కేసులో శిశుపదిన మద్దాయిల అప్పలు విచారింపి న్యాయమూర్తి విడుదలచేసిరి. (ఫీ.ప్రెస్)

కుంభకోణం, మే 23:—ప్రొ.పెను.కెర్యరుకు సమ్మతు జారీచేయక వానిని పారిపోవనిచ్చినందులకు నూరురూపాయల జరిమానా విధించిరి. (అ.ప్రెస్)

అలహాబాదు, మే 23:—హైకోర్టువారు నేడు పండిత కాశీచరణ శిర్కూగారి అప్పీలు విచారింపి శిక్ష రెండు కెలకు తగ్గించి జరిమానా వేయిరూపాయలను ఖాయపరచిరి. (ఫీ.ప్రెస్)

చీనాకు సహాయము
చీనాకు చికిత్సదశమును పంపుటకు ఖర్చులకుగాను బొంబాయిరాష్ట్ర కౌంగ్రెసు సంఘమువారు రూ 1000 ఒసంగురి. (ఫీ.ప్రెస్)

పోస్టుమాస్టరుల సభ
సిమ్లా, మే 23:—జనరలు పోస్టుమాస్టరులసభ సిమ్లాలో జూలయి 4-9 తేదీలలో జరుగును. ఇంజనీరింగు ఉద్యోగుల సభ జూలయి 11 వ తేదీన జరుగును.

కార్, గిల్బర్టు వైమానికులు
ఇంగ్లండునుండి ఇండియాకు సరాసరి త్రోవలో ఎక్కువను దిగకుండా వచ్చుటకు కార్, గిల్బర్టుగార్లు 21 తేదీన యుద్ధ యము 10-42 గంటలకు బయలు దేరిరి. వీరు 400 మైళ్లు పోవలసియున్నది. 40 గంటలలో ఇంతదూరమును దాటిపోయెదమను చున్నారు వైమానికులు. వారు ఆస్పెండును దాటి పోయిరి.

బంద్ర సముద్రతీరము
బొంబాయి కార్పొరేషను అధ్యక్షుని యత్నములు కెరవేరినచో పశ్చిమ భారతతీరమున బంద్రలో చక్కని సముద్ర తీరమేర్పడును. పారికొండవద్ద కార్వరొడ్డును, వైరాంజీ జిజీ బాయిరోడ్డుతోకలిపి చక్కనిపులితోటల మెరీనా యేర్పడును. నువారు రూ 15000 అగను. మాడిగారు అప్పుడే 25000 ఇచ్చిరి.

దొంగ మింటుకేసు
బొంబాయి మింటుఅధికారి సాక్ష్యము
కరాచీ, మే 23:—కరాచీ మింటు కేసు నేడు తిరిగి విచారణ ప్రారంభమగునపుడు బొంబాయి మింటు అధికారి సాక్ష్యము కోర్టువారికి నివేదంపబడెను. తరువాత ఒక పంజాబీ మోటారు డ్రైవరు సాక్ష్యమిచ్చెను. జూను రెండవతేదీకి వాయిదా వేయబడెను. (అ.ప్రెస్)

మృచిక పోగా చెడుగు ఎదురుగుట
గోవిందమాలవ్యాగారిపై కేసు
అలహాబాదు, మే 23:—మదన మోహన మాలవ్యాగారి కుమారుడు గోవింద మాలవ్యాగారు చంటిపల్ల చేతిలోని కాకిని లాగికొనగా ఒక తెల్ల వానితో వైరము పెట్టికొనెను. ఆకేసులో నేడు గోవిందమాలవ్యాగారు పై పోలీసు అధికారి విధిని నిర్వహించుచుండ ఆటంకపరచుట యను నేరమునకు విచారింపబడిరి.
గోవింద మాలవ్యాగారు పోలీసు అధికారిపై తెచ్చిన కేసులో తీర్పు చెప్పబడలేదు. (ఫీ.ప్రెస్)

పారమహంసభ
సుభాను బాబునకు స్వాగతము
కలకత్తా, మే 23:—ఉత్తర కలకత్తా పోరులు క్యాసు పార్కునందు రాయి లలితకుమార్ మిత్రగారి యాధిపత్యమున సమావేశమై ఈ దిగువ తీర్మానములు గావించిరి.
“శ్రీసుభాను బాబుగారికి స్వాగతమిచ్చుచు త్వరలో ఆరోగ్యవంతులగుటకు ప్రార్థించుచున్నాము.”
“మిగిలిన దేశభక్తులకు విశుదల చేయవలసినదిగ | పశు త్యమువారిని గోరుచున్నాము.”
“సర్ప్రాన్తీ జాక్యునుగారు సుభాను బాబుగారి పక్ష మున చూసిన పోరాడ్యమును వారికి కృతజ్ఞత తెలుపుచు ఇతర ఖైదీల విడుదలనుగూడ నిష్టే ప్రతిపదనంపవలసినదిగ గోరుచున్నాము.” (ఫీ.ప్రెస్)

“సుభానుబాబు విడుదల”
రాజస్థాన నేవాసంఘ కార్యదర్శి యభిప్రాయము
అజ్మీర్, మే 23:—రాజస్థాన నేవాసంఘ కార్యదర్శి పతిసుగాను శ్రీ సుభానుబాబును బాబుగారి విడుదలగూర్చి ఇట్లు తెలిపిరి: ప్రభుత్వమువారు తుట్టుకుదకు తమతప్పిదమును గుర్తించుటయే యూహించాయకము. శ్చుతిమించువరకును రోగమును ముగంపెట్టి తరువాత విడుదలచేయుటవలన ప్రభుత్వమువారి తప్పెక్కువైనది. తిరిగి బెంగాలు నాయకత్వము వహించుటకు తగినయారోగ్యమును వారు పొందుదురు గాక. బెంగాలు ప్రజలు మాత్రము ప్రభుత్వయుక్తికి లోబడి తమవిధిని మరచకుండురు గాక! ప్రతిఖైదీని విడుదలవరకును నిరోధము విడువకుండురుగాక. (ఫీ.ప్రెస్)

పగతీర్చుకొనుటకు త్రాచుపామును
టపాలో పంపుట
తిరువాన్కూరులో జరిగిన దారుణము
ఈ కెల 16-వ తేదీన తిరువాన్కూరులో నొకరికి టపాలో నొకపొర్నిలుచచ్చినది. దానిని విప్పిచూడగా నందొక విషపర్మ ముండెను. అది తనవిరోధి చేసినపనియని అతడు గ్రహించెను. ఆవిరోధినిచూర్చి పోలీసువారికి తెలుపగా, వానిపైని పోలీసువారీపురు హత్యాప్రయత్న మనునేరమునుమోపి కేసుచేరిరి (ప్రవేశమునుండి యొకరు 19-వ తేదీన(వాసిరి.

భారతదేశ అఖండవిజయము
యూగోస్లావియాను ఓడించుట
డేవిసు కన్వంపదెములు
(ప్రత్యేకవిలేఖరి)
జాగ్రలు, మే 21:—ఇర్న్ పాతముచే ఇండియా జాగోస్లావియాపై ఆసివేయబడెను. నేడు వాతావరణము సరిగా నున్నయెడల ఆటయాడింతురు.
భారతదేశపుతరపున ఎ. హెచ్. ఫైజీ, ఎ. ఎ. ఫైజీ, ప్రసాదగార్లును యూగోస్లావియాతరపున హింకోలిట్జు, దంగర్ని, బాలసు, పాసాలికుగార్లును ఆడుదురు.
మే, 21:—ప్రసాదుగారు దంగర్నిగారిని ఓడించిరి. 6-2, 7-5, 6-2.
ఎ. హెచ్ ఫైజీగారు బాలసుగారిని ఓడించిరి. 6-4, 6-2, 6-1.
వాతావరణము చాలబాగుండెను. గుంపులు గుంపులుగ ప్రేక్షకులు ఆటచూడవచ్చిరి. ముఖముపై దెబ్బతగులవరకును దంగర్నిగారు చక్కగ ఆటనుప్రదర్శించిరి. బాలసు అతిచులకనగా నోడింపబడెను. ఫైజీప్రసాదులను బాలసు, దంగర్నిగార్లును రేపుడబుల్లు ఆడెదరు.
మే, 22:—రెండుసింగెల్సులోను ఒక డెబుల్సులోను యూగోస్లావియాను భారతదేశమోడించినది.

డెబుల్సు పోటీ
ప్రసాదు, ఫైజీగారు బాలసు, దంగర్నిగార్లును ఓడించిరి. 6-1, 6-2, 6-1. బాలసుగారు సరిగ నాడబాలక పోయిరి.

కార్యసంఘమువారి తీర్మానములు
సరోజినాయుడుగారి అభిప్రాయములు
బొంబాయి, మే 24:—ప్రీ.పెను.ప్రతినిధి సందర్శింప కార్యసంఘమువారి తీర్మానములవిషయమై శ్రీమతి సరోజినాయుడుగారి రీక్రిండిఅభిప్రాయములను తెలిపిరి:—ముద్రాను స్వరాజ్యవాదుల చర్యను ఆమోదించుచు తీర్మానము గావించుటకు కార్యసంఘమువారికి అధికారము గలదు. కార్యసంఘమువారి శిర్కావములను ఆ. ఖా. కాం. సంఘమువారు ఆమోదంపవలెను. ఈ స్వల్పవిషయమై ఇంత గందరగోళ మేల జరుగవలయునో తెలియకున్నది.

హిందుమహమ్మదీయ సమస్యపరిష్కారమునకు అనుకూలమున తీర్మానమును కాంగ్రెసుసంఘమువారు ఆమోదించియున్నారు ఇక మనీదులయెదుట మేళమువాయింబువిషయమై తమ రాజీకదుర్బుట అనసరమని సరోజినాయుడుగారు తెలిపిరి.

బి. సాంబమూర్తిగారు
శ్రీనివాసయ్యంగారి ప్రకటనకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చుచు బి. సాంబమూర్తిగారు నేమనలు పోరాట్టుపత్రికకు ఇట్లు వ్రాసిరి:—అఖిలభారత కాంగ్రెసుసంఘపు అసాధారణ సమావేశము జరుపుట అనసరమని మరల అభిప్రాయమిచ్చుచున్నాను. కార్యసంఘమువారి తీర్మానములు క్రమవిరుద్ధమైనది. తమకులేని అధికారములను కార్యసంఘమువారు వహించిరి. ఈతీర్మానములు రద్దగునట్లుచేయుట కాంగ్రెసుసభ్యులధర్మమై యున్నది. (ఫీ.ప్రెస్)

కార్, గిల్బర్టుగార్లు షేమముగనుండుట
కరాచీ, మే 23:—బందరు అబ్బాసుకు 40 మైళ్లదూరమున విమానము నాశమగుటచే కార్, గిల్బర్టుగార్లు సముద్రములో పడి ఒక ఓడవలన రక్షింపబడి షేమముగ నున్నారు. వాచో ఎక్కువను ఆగకుండా స్వల్పఅవకాశములో చాలదూరము ప్రయాణము గావించిరి. (అ.ప్రెస్)

బడంబడిక యెడల అసంతృప్తి
తగ్గుచున్నది
ఆంధ్రానుగారి తంతి

కలకత్తా, మే 24:—సి. ఎఫ్. ఆంధ్రాను గారు కేపుటపునుండి యిట్లు కేబిలువార్త పంపుచున్నారు:—“వా! వి. ఎఫ్. శ్రీనివాస శాస్త్రిగారు దక్షిణాఫ్రికా చేరుదునని వార్త తెలియగనే ట్రాన్సువాలు నేటాలునందు బడంబడికయెడల విముఖత తగ్గుచున్నది. డా॥ బలానుగారు పూమ్మభాషమును పెంపొందింప కృషి చేయుచున్నారు. కావున భేదాభిప్రాయములు తొలగి నూతన ఏజెంట్ గారు వచ్చుసరికి శాంతముగ నుండవచ్చును. (ఫీ.ప్రెస్)

వైన్యాధిపతి అవారీఆరెస్టు
బహిరంగసభ - సభలో రాళ్లు

అధికారులకు హెచ్చరిక
నాగపురము, మే 24:—నిన్న రాత్రి తిరిగి బహిరంగసభ జరిగెను. అందు రాళ్లుపడెనుగాని విపరీతవారు పట్టుబడలేదు. సభవారు ఈ దిగువతీర్మానమును ఏకగ్రీవముగ నామోదించిరి. ఈ నాగపుర పారబహిరంగసభ పోలీసువారు అమానుషముగ ప్రేక్షకులపై ప్రవర్తించుటకు సత్తాగ్రహణసభలయందు రాళ్లు వేయుచు పెద్ద మనుష్యుల చర్యలను శిండించుచు ఇట్టి పోలీసు చర్యలు ప్రజలను ద్రోవరచి దౌర్జన్యమునకు గడంగి చేయునని భయపడుచు అట్టిదేదైన తటస్థించిన అధికారవర్గమే సంపూర్ణముగ బాధ్యులని హెచ్చరించు చున్నారు. యాకరు గారు తీర్మానము నుపపాదంపగా పైజేరు అవారీగార్లు బలపరచిరి. సభలో హిరాలాలు పండితులకు మాలానానైజామద్దీనుగార్లు తెయిలుపై విడుదలనంది యుపన్యసించిరి కేసు నేడు విచారణకు వచ్చును.

అవారీగారు
నాగపుర సత్యాగ్రహనాయకుడును సేనానియు సగు అవారీగారు నేడు ఉదయమున 8 గంటలకు ఆసహయోగ అక్రమండు 124-వ 153-వ పెక్కుసులక్రింద ఆరెస్టు చేయబడిరి. (ఫీ.ప్రెస్)

భూమి దరఖాస్తులు

పటాలపు సిపాయిలు

ప్రభుత్వ ప్రకటన

గవర్నరు మెంటు భూములకు దరఖాస్తులు మంజూరు చేసే విషయములో గత ఏడాది పాసంగ్రామములో యుద్ధభటులుగా గాని ఇతర సాకరిలయందుగాని పనిచేసినవారి దరఖాస్తులను మంజూరు చేసి మిగిలినవారి దరఖాస్తులను తరువాత విచారించవలసినదనియు, ఈ ప్రకారము 8 నవంబరు 1921 వరకు భూమిదరఖాస్తులు మంజూరు చేయవలసినదని 1921 ఏప్రిల్ 14 తేదీన గవర్నరు మెంటువారు జిల్లా కలెక్టర్ కు ఉత్తరువును జారీ చేసిరి.

సదరు 8 సం॥ రముల గడువు అయిపోయిన పిమ్మట ఇంకా 8 సం॥ రములకాలము ఆలాగే చేయుచుండవలసినదనియు విరోధాపంగ్రామానంతర సంచి జరిగిన 1918 నవంబరు 11 తేదీకి పూర్వము సదరు యుద్ధ సాకరి లో యుద్ధభటులుగా చేరినవారికి మాత్రమే యీ సహాయము చేయుచుండవలసినదనియు 1928 ఏప్రిల్ 15 తేదీ మొదలు 8 సం॥ రములకాలము వరకును ఇది అమలులో నుంచవలసినదనియు 1924 అక్టోబరు 10 తేదీన గవర్నరు మెంటువారు తిరిగి ఉత్తరువు జారీ చేసిరి.

సదరు దరఖాస్తు భూములమీద పలు డివిజను ఫీజును, భూమినిదగల పృథుములయొక్క విలువయును రు 500 లకు తక్కువచేయడం వనూలుచేయవలసినదనియు తిరిగి 1925 ఏప్రిల్ 27 తేదీన వేరొక ఉత్తరువును గవర్నరు మెంటు జారీ చేసిరి.

సదరు పాతసిపాయిలకు విలువగల చెరువుపడకలోని భూములను కూడా ఉచితముగా యిచ్చుటకు గవర్నరు మెంటు ఆర్డరుపెట్టిన తేదీయజేయుచు 1925 అక్టోబరు 10 తేదీన గవర్నరు మెంటువారు వేరొక ఉత్తరువును జారీ చేసిరి.

సదరు సహాయము విషయమైన ఉత్తరువులు 1927 ఏప్రిల్ 14 తేదీతో రద్దు అగుచున్నవి.

కాని అర్హులైన సిపాయి లింకును అనేకులుగలదనియు వారి దరఖాస్తు లింకును ఆలోచించవలసినది యున్నదనియు గవర్నరు మెంటుకు తెలియుచున్నది. కాబట్టి 1927 జూన్ 30 తేదీలోగా దరఖాస్తులు దాఖలు చేసికోవలసినదని అట్టి దరఖాస్తులన్నియు జిల్లా అధికారులు విచారించుటకు అర్హమై వనే అగును.

పై జెప్పిన 1927 జూన్ 30 తేదీలోగానే పాతసిపాయిల దరఖాస్తులు దాఖలుకాక పోయినప్పటికి నాధారణముగా నిక ముందునుండియు ఒక భూమికి అనేక దరఖాస్తులు వచ్చినప్పుడు సదరు దరఖాస్తు దారుల లో పాత సిపాయిలు అనగా గత ఏడాది పాసంగ్రామమునకు యుద్ధ భటులుగా ఇండియను సైన్యమునందు 1914 అగస్టు 4 తేదీ మొదలు యుద్ధ సమాప్తమున 1918 నవంబరు 11 తేదీ వరకు గల గడువు కాలము లో పటాలము లో చేరినవారు ఉన్నయెడల, అట్టి దరఖాస్తు దారునికి ముందు మంజూరు చేయవలెను. 15 (10) నెంబరుబోర్డు స్టాండింగ్ ఆర్డరుప్రకారము, సిపాయి జమాప్రకారము భూమిని ఆక్రమించుకొని ఆభూమిపరచి వృద్ధిలోనికి తెచ్చినవారును, భూమినిదగల ఫలపృథుములకు పట్టాలపొందినవారును, భూమి యందుగల నూతనిటిని వ్యవసాయమునకు వినియోగించుకొనుచున్నవారును దాఖలుచేసిన దరఖాస్తులను మంజూరు చేసిన పిమ్మటనే యీ పాత సిపాయిల అర్హతను గమనించి సహాయముచేయవలెను. ఇది రెవెన్యూ అధికారులు నిత్యవిధిగా అవలంబించవలసిన సూత్రముగా గ్రహించవలెను.

పై జెప్పిన బోర్డు స్టాండింగ్ ఆర్డరును ఏవిధముగా సవరించవచ్చునో సూచించవలసినదిగా రెవిన్యూ బోర్డువారు కోరబడినారు.

పొన్నూరు దేవాలయములో దొంగతనము

పొన్నూరులో వేంచేసియుండే శ్రీ భావనారాయణస్వామివారి యాలయమునందు ది 19-5-27-వ రాత్రి యుత్సవము ముగిసిన తదుపరి, దొంగలు ఆలయప్రవేశము గావించి మూల చిరాట్టునకు దొంగిలించుచు వెండితోడువును హరించిరి. ఈ వేరము పురవాసులకుందరకును చింతాపముగా నున్నది. వేరతచమువారు కడుబాగుగాతతో నేరమునికొరకై చెదకుమండిరి.

(ఒక విలేఖరుడు)

జిల్లాబోర్డులు

మోటారుబస్సులు-గవర్నరు మెంటు ఉత్తరువు

సాంకేతికస్వపరిపాలనాశాఖ 30-3-27-వ తేదీ, యల్ అండు యం. మిన్ నెంబరు 1194 గవర్నరు మెంటు ఉత్తరువు:— ఏ రహదారిరస్తామీద నై నను కిరాయికితిరిగే మోటారుబస్సులకు లై సెన్సుయివబడుటకు యితరత్రా ఏ అభ్యంతములు ను లేనియెడల అట్టి మోటారుబస్సులకు లై సెన్సు నిరాకరించి తద్వారా సదరు రస్తామీద తిరిగే మోటారుబస్సుల సంఖ్య మితి మీరకుండా నియమించుటకు జిల్లాబోర్డుల ప్రెసిడెంట్లకు ఇప్పుడు అమలులో నున్న న్యాయవ్యవహారా అధికారములేదు. మోటారుబస్సుల రాకపోకలవల్ల రస్తాలకులిగేదామేజి మరమ్మత్తులకు కావలసిన ధనమును వనూలుచేయుట కాధారమేర్పరచుచు, సదరు రస్తాపైతిరిగే పట్టుకు మోటారుబస్సుల సంఖ్యను నియమకముచేయుటకు తగినవిధ మేదనగా:—రస్తాల అరుగుదల మరమ్మత్తులకు సరిపోయేయెత్తమును లై సెన్సు రుసుముగా విధించవలయును.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా

నరసాపురం తాలూకా ప్రత్యేకమహాసభ

11-వ తేదీన పాలకొల్లులో టెనుహాలునందు శ్రీయుత యర్రమిగ్గ నారాయణమూర్తిగారి అధ్యక్షతన ప్రత్యేకముగ స్వతంత్రమంత్రులను ఆధిపతించుటకు ఏర్పడిన ఈమహాసభయొక్క తీర్మానములు జూడ చాలవిచారకరముగ నున్నవి. ఈసభ ముందుగా తాలూకాయంతటికి సంబంధించినదని ఏవత్రికలో, వెల్లడికా లేదు. సక్రమమైన మహాసభగావించినను స్వతంత్రమంత్రులను శ్రీయుత యర్రమిగ్గ నారాయణమూర్తిగారి నామినేషన్లుపైరుమెన్నుగా సవంబరువరకు 9 నియమించినందులకు ఆధిపతించినవారే! ఇది మంత్రులయొక్క కార్యవిధానములో నొకటిగా వున అటులజేసియుండును. కాననసభలోని కార్యక్రమమునకు ఆధిపతించుచున్నా వనిరి. ఇంతవరకు జరిగిన కాననసభలో ఏరు దేశభాగ్యమునగారి ఏమియు తీర్మానములను తెచ్చి యుండలేదు. ప్రాప్తమైన ఆంధ్రరాష్ట్రమునగూర్చిన తీర్మానమునకు వోటుజేయలేదు. ఒకరు అవతలికివెట్లు మరెవ్వరు తటస్థులుగనుండుట జరిగించిరి. త్రొంగును మాన్పించుటకు శ్రద్ధ వహింపలేదు. లోకతోబోర్డుల ఆప్తును సవరణచేస్తామని గంభీరోక్తులమాత్రము చెప్పుచున్నారు. కారదానికేరనమునకు లోకతోబోర్డులు డబ్బుయియ్యవచ్చునని ఆజ్ఞ నొంగలేకపోయిరి. ఈ మంత్రులకు మనోబలము తక్కువ యని వారి ఆచరణ మలలనే తేటతెల్ల ముచున్నది. ఈమధ్యను నియమించిన లోకతోబోర్డుల నామినేషనులలో వీరికున్న జప్తి సువాసన పోలేదు. ఇట్టిసితిలో సాగడుట ఏలనో అత్యాశ్చర్యకరముగ నున్నది.

వీరు ఏనాడు కాంగ్రెసుకార్యక్రమములోనే ఒక్కదానినైనను సంపూర్ణముగ తాము ఆచరణలోనుంచి అట్టిదానిని పల్లెపల్లెలకు బాహుళ్యముగ వ్యాపింపజేసి ప్రజాసేవనుజేయగలుగుదో అప్పుడే వీరిని ఆధిపతించుటకు కొంతవరకు ప్రజలు అర్హులేనా యనవచ్చును. ఇట్టి బలహీనమంత్రులకు ఆధిపత్యములు స్వరాజ్యపార్టీకి సంబంధించినపౌరులు పాలకొల్లులోనుండ ఆమోదమైనందుల కెంతయు కడుకోచనియ్యుగ నున్నది.

(పశ్చిమగోదావరిజిల్లావాసి)

నాకాపనివాండ్రసంఘము

78500 మంది పనిలేకుండుట

కలకత్తా, మే 28:—భారతీయ నాకాపనివాండ్ర సంఘము వాణి కసభయందు మర్చుంటు పిప్పింగు చట్టము (1928) సవరింపవలయు నాకాపనివాండ్ర నిరుద్యోగపు భీమావిభావమును ప్రవేశపెట్టవలెననియు, అధికారులు పనివాండ్ర తగవులను పరిష్కరింప యిరువుర ప్రతినిధులుగల బోర్డునుఇండియా ప్రభుత్వమువారు నియమించవలెననియు తీర్మానించిరి. ప్రస్తుతము 785000 మంది పనివాండ్రు నిరుద్యోగులై యున్నారని కార్యదర్శి నివేదికయందు జదివెను.

లాహోరు, మే 28:—లాహోరు కొట్లాటలో కృపాణములతో అరెస్టు చేయబడిన 11 గురు సిక్కులును నెలరోజుల కఠిన ఖైదు విధింపబడిరి. అప్పీలులో శిక్ష తొలగింపబడెను.

(ఆ. వె.)

విలేఖకులకు సూచన

విలేఖకులు ప్రకటనార్థము పంపు లేఖలను తెలుగు భాషలోనే వ్రాయ బ్రార్థితులు. (ఆం. ప. సం.)

భీమవరం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షుని ఎన్నిక నూతనముగా నియమించిన భీమవరం తాలూకా బోర్డు అధ్యక్షులుగారిని నెన్నుకొనుటకు 28-5-27 తేదీ శనివారం పగలు 11 గంటలకు భీమవరం తాలూకా బోర్డు ఆఫీసులో స్పెషల్ మీటింగు జరుపబడును. స్పెషల్ మీటింగు అనంతరం ఆర్డినరీ మీటింగుకూడ జరుపబడును. తాలూకా బోర్డు ఆఫీసు, భీమవరం. దండు నారాయణరాజు, తాలూకా బోర్డు.

ఆంధ్ర వర్ణాంతరవివాహము-బెంగుళూరు

ఈనెల 19 వ తేదీ సాయంకాలము 6 గంటలకు బెంగుళూరు కాంటన్ మెంటు బ్రాహ్మచంద్రిమున నొక శోభస్మరముగ ప్రాముఖ్యముగ వర్ణాంతరవివాహము జరిగినది.

వధూవరు లిరువురును ప్రాముఖ్యాంధ్ర కుటుంబములకు జెందినవారు. వధువు శ్రీమతి విమలసుకీలాదేవి (మదరాసు వైద్యకళాశాలలో అపొథెకరీ విద్యార్థి) సర్ ఆర్. వెంకటరత్నంనాయుడు ఎమ్. ఏ. వైస్ ఛాన్సెలర్, మద్రాసు యూనివర్సిటీ గారి కనిష్ఠ క్రైస్తవ పెంపుడుపుత్రిక. వరుడు శ్రీ మాన్ సత్తిరాజు శేషగిరిరావు బి. ఏ (మదరాసు లాకాలేజి విద్యార్థి) పశ్చిమగోదావరిలోని ఒక ప్రాముఖ్య నియోగి బ్రాహ్మకుటుంబమునకుజెందిన మ.రా.శ్రీ సత్తిరాజు రామలింగం పంతులుగారి పుత్రుడును, కాకినాడ నివాసులకు శ్రీయుత ఎస్. ఎల్. నారాయణరావుగారి కనిష్ఠ సోదరుడును, ప్రస్తుతము ఏలూరు నివాసులకు మ.రా.శ్రీ పోంగి పార్వతీశం గారి బావమరదియు

జనసమాకీర్ణముగ మందిరమున ఈ పట్టామనందలి పలువురు పెద్దలసమక్షమున, బెంగుళూరు బ్రాహ్మసమాజసభ్యులకు శ్రీయుత పి. ఎస్. మణిగారి ఆచార్యత్వమున బ్రాహ్మ పద్ధతిననుసరించి వివాహము కుభముహూర్తమున నెరవేరినది. వేదవిప్రవాసమున కీ పురమున కరుదెంచిన పలువురు ఆంధ్ర శ్రీపురుషులుగూడ మందిరము నలంకరించిరి.

వివాహమహోత్సవము అఖండముగను, శోభాయమానముగను నెరవేరినది. ముఖ్యముగ సర్ ఆర్. వెంకటరత్నం నాయుడుగారి మనుమరాండ్రు బాలికాత్రయమును కలిసి నెరవేరిన గానపాఠము సభకులందరకును కర్ణరసాయనమై దనరిగది. శ్రీపురుషుల ఆశీర్వాదసూచకముగ పుష్పచ్ఛవైచమను వరుని మంగళసూత్రబంధముతో కల్యాణము సమాప్తమయినది. సభికుల సోత్సాహ కలకలాలాపములును, తాంబూల పుష్పనందనాది సేవలును ముగిసినవెనుక, పెండ్లివారందరును వధూవరులను కుభవాయిద్యపురస్కరముగా క్లాగుస్స పెటలోని వారి విడిదికి గొంపోయిరి.

కల్యాణమందిరము నలంకరించిన పెద్దలలో ముఖ్యులు శ్రీయుతులు, మహాదేవన్, బాలసుందర్న్ మొదలియారు, వై. రె. వాన్, పి. ఎస్. మణిగార్లు వారి కుటుంబములును, శ్రీదేవర్ కోడండరామ్, మునిస్వామి, అన్నప్పగార్లు మున్నగు ఈ పట్టణ బ్రాహ్మసమాజ సభ్యులును; శ్రీయుత తల్లాప్రగడ నరసింహశర్మగారు, వారి సతీమణి విశ్వసుందరమ్మగారు, ఆనందనికేతనం; శ్రీయుత నాళం పట్టాభిరామరావుగారు, రాజమండ్రి; శ్రీమతి బి. కామాక్షమ్మగారు, నూపరిండెంటు చైత్య సేవాసంసం రాజమండ్రి; మి. సెన్ కనకరత్నంగారు కడప.

శ్రీయుత తారకం, శ్రీమతి సుజాదేవి, మ. వెం.కృష్ణ రావుగారు విశాఖపట్నం, మ. విశ్వేశ్వరరావు శాంతినికేతనం, ఆ. జానకిరాం, కె.వి.నాయక రావు మున్నగు వధూవరుల మిత్రబృందమును సమావేశమైరి. ఆశీర్వాదపూర్వకముగ తంత్రివార్డులు ముఖ్యముగ డాక్టర్ పి. వరదరాజులు నాయుడుగారు నేలం; శ్రీ పెద్దాడ రామస్వామి ఎమ్. ఏ. శ్రీరాపాక కాస్తూభంగారు, శ్రీ అద్దంకి శేషగిరిరావుగారు, కాకినాడ; శ్రీ మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు, మత్తంగి జగ్గరావుగారు రాజమండ్రి, శ్రీమతి చర్మి చెంచయ్యసతి బందరు, గార్లవద్దనుండి వచ్చినవి. తదనంతరము వధూవరుల విడిదిలో జరిగిన ఆత్మంతాష్టావకరము పంక్తిభోజనముతో వివాహమహోత్సవము అనుపమాన జయప్రదముగా పరిపూరియైనది.

(ఒక విలేఖరి)

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయమున దొరకు గ్రంథములు

రాష్ట్రభాషాసాహిత్యములు—రామానంద శర్మగారు	0-3-0
శ్రీరామవిజయము (నాటకము)—కే. వెంకటరమణ రావు గారు.	0-8-0
కారదాంబ, (స్త్రీసర్వభోధిని) నాటకము—టి. శ్రీనివాస రావువారు.	0-4-0
శబ్దకామిని (విజయవతి)—కేశవరావు, వేంకటరంగాచార్యులుగారు.	1-4-0
అంధ్రోత్సవము—మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనభల అగ్రశ్రేణి ఉపన్యాసములు, శీర్షికలు—చిత్రములుగలవు.	1-8-0
ఆంధ్రనవవిధము—ముదిగొండ నాగేశ్వరరావుగారు	0-4-0
ఆంధ్రజాతీయసంఘము—పారిసంది జగన్నాథస్వామిగారు.	0-8-0
సర్వసామ్రాజ్యము—మల్లంపల్లి మల్లికార్జునశాస్త్రిగారు.	1-0-0
గరుభావము (మేసారగ్రంథము)—శ్రీమతి కట్టమంచి తిరునాళ్ళుగారు.	0-4-0
తిలకు నవశిఖరునిజీవితము, సంపూర్ణోపన్యాసములు—మనకింద సత్యనారాయణశాస్త్రిగారు.	420 పుటలు.
తత్వసంక్షిప్తము (ప్రపంచభాగము)—సన్నిధానము నూర్యనారాయణశాస్త్రిగారు.	1-0-0
సంగీత శిష్యులకము.	0-8-0
ఆంధ్రజాతీయతామణి (సంకలనము) —పారిసంది రామశాస్త్రిగారు	0-12-0
మహర్షి దేవేంద్రనాథ రామాయణి స్వీయచరిత్రము—మొక్కపాటి రామమూర్తిగారు.	ప్రతివ్యక్తియు ముఖముగ జరుపవలసింది.
భక్తచరిత్రము—కామినాథులు 214 క్యా లికోతైదు.	2-8-0
హిందీ లెఖనము—పంచాంగుల ఆదినారాయణశాస్త్రిగారు (జేబులో నిమగ్నము).	1-0-0
హిందీ మొదటిపాఠము	0-6-0
హిందీ బాలశిక్ష	0-6-0
హిందీ సరియైన తెలుగు తెలిసినవారు స్వయముగ హిందీ నేర్చుకొనవచ్చును.	అన్ని గ్రంథములకును (తెలుగుభాషలు ప్రత్యేకము)
శాస్త్రము సుందరము(నవల)—బిందేని సత్యనాథము గారు.	నలువదెండ్లకు పూర్వ మాంధ్రదేశమును కలవరపడిన రంపయ్య ధమ్మనకు సంబంధించిన కథ యందు వర్ణింపబడినది.
కథ, వర్ణనలు, పాత్రలు, హృదయములై పాఠకులను ముగ్ధుల నాకర్షించును.	1-0-0
బారిష్టరు పాఠశ్రీకం (భా.1) మొక్కపాటి నరసింహశాస్త్రిగారు(సాహితీసమితి) హాస్యరసభరితముగ కథ.	1-4-0
(కవుల జీవితములు గల, శతకములు.	
(వందల అచ్చు, దశసరి కాగితములు)	
శతకకవుల చరిత్ర—వం. సుబ్బారావు	8-0-0
కవిత్వతత్వవిచారము	2-0-0
సకలసమస్తము	1-8-0
వృషాధిపశతకము	0-4-0
సర్వేశ్వర శతకము	0-4-0
దేవీసంకన శతకము	0-4-0
బిందేమిట్ట రఘువీరశతకము	0-4-0
అవిహారకము	0-10-0
నవనాగనిరత్ర (ద్విపద)	0-12-0
ఆంధ్ర వాఙ్మయచరిత్రము	5-0-0
నారాయణ శతకము	0-4-0
కాళహస్తీశ్వర శతకము	0-4-0
దాశరథి శతకము	0-4-0
శ్రీరామ శతకము	0-4-0
హాస్యశిల్పము ప్రత్యేకము.	

ఆంధ్ర పత్రికా కార్యాలయము,
నెం. 6, 7 తంబు శెట్టివీధి, చార్జ్ టెన్షన్, మద్రాసు.

లిజరు కలము

సుమారు 100 రకములలో
తయారు చేయబడుచున్నది

మీ కు తగినది ఒకటి గలదు

మామూలు 10 ఆర్. సేఫ్ 100 టి.
కెల్సా-ఫెర్రిస్ 40 సేఫ్

H.P. & CO LONDON

Agents: P. HOLT & Co., Ltd.
P. O. BOX 237 3434
MADRAS

త్యాగరాజ గ్రంథములు

3702 గుంటూరు

- 1 ఇదేమేపిల్లా ఈలాగు మారిపోయినావు 0-1-6
2. ఆయ్యా నీవు నామగదా 0-1-0
3. ఏమే ఒకరినుండియొకరు ఇద్దరముచెడిపోతివి 0-2-8
4. మధ్యపానము 0-3-8
5. శ్రీ త్యాగరాజాష్టోత్తర శతనామావళి, ఆంజనేయ స్తోత్రము, త్యాగరాజ చరిత్రము. 0-4-0

ఈ గ్రంథములు తెలుగుభాషా నాగరత్నముచే రచియింపబడి చదువుటకు హృదయముగా నుండును. ఎలయువా రీక్రింది చిరునామాకు వ్రాసికొనవలయును.

త్యాగరాజ గ్రంథమాలా కార్యస్థానము
(8705) శ్రీనివాసయ్యరవీధి, మద్రాసు.

కల్లసారాయి బ్రహ్మరాక్షసులు

కల్ల సారాయి బ్రహ్మరాక్షసులు ఒక్కవారములో పాఠాంతమునకు ముగియును కనిపెట్టబడినవి. శారదామృతం బుట్టి ఒక్కటికీ రూ 1-8-0 పోస్టుకర్చులతో 1-18-0. ఆర్థ రుతో పైకం మణిఆరేడరుచేయండి ఈ విషయమై ప్రకటన పత్రములు ఇంగ్లీషు అరబిక్ తెలుగులో అచ్చువేయబడినవి ఎలయువార్లకు ఉచితముగా పంపబడును. పోస్టు ఖర్చు 0-1-0 పంపవలయును.

రామరక్షబంధనము

దరిద్రము, శతశత్రువులకు భయపడకండి, మా రామరక్ష బంధనమును ఆంజనేయ కవచము మీయిండ్ల గుమ్మములందు కట్టి పెట్టండి. దరిద్రదేవత మీగుమ్మము ప్రక్కను. జాతి భేదములేకుండా ప్రతిపురుషుడు స్త్రీ, బిడ్డయెందఱు వుంచండి. అదృష్టము విశ్వరూపం, వ్యాపారమునందు లాభం, ధనవంతుల దయ, పుష్కలమునందు దిభివృద్ధి కలుగును. అపాయములు తొలగును. తపాశిల్లలు 0-4-0 పంపిగీ కవచములు తీసుకొనండి. గర్భిణి స్త్రీలకు కాపాడును.

నల్లమందు అనే నల్ల పెనుభూతమును పాఠాంతముండి. అపిమా ఒకడబ్బి 0-6-0 స్థాంపులు పంపి పుచ్చుకొనండి.

మన దేశములోని కల్లసారాయి, నల్లమందు అంతరించు వరమును యీ నిరంతర ప్రచారము మేము చేయుటకు ప్రతిజ్ఞ బట్టి దేవునియెదుట ప్రమాణము చేసివాము.

యెం. పి. సారధి, పెరంబూరు బొరకల్, మద్రాసు.

మదనకామేశ్వరిలేహము

బలహీనులపాలిటి కల్పవృక్షము—మేహము, నిక్కాక, నిస్సత్తువ, శుక్ల నష్టము, అతిమూత్రము మొదలగువాటిని హరించి మంచి బలమును, పిర్వవృద్ధిని, సంభోగశక్తిని, సంతానమును గలిగించును. 2 డబ్బిలు చాలును. 20 తులముల డబ్బి రు 1-4-0

పాలసుగంధిలేహము—రక్తశుద్ధికి శ్రేష్ఠమయినది. సవామేహము, మేహపాడలు, మచ్చలు, యితరచర్మరోగములు కీళ్లనొప్పులు, మొదలగువాటిని హరించును. 4 డబ్బిలుచాలును. 20 తుల డబ్బి రు. 1-4-0

వి. పి. ఖర్చులు వేరు 3351 పి.ఇ.వి. అండు కో, ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిచేపి నెల్లూరుజిల్లా

సువర్ణ సుందరరసము

సవామేహములకు సంజీవి శ్రీ శ్రీ శ్రీ వేటూరి సుందరశాస్త్రిగారిచే కనిపెట్టబడినది. ఎటువంటి సవామేహములైనను నుదుర్చును. ఇక్కడ కన్య అనవసరము 50 మాత్రల రు. 5/ వాడుబిడ్డము మందుతో పంపబడును

2126 ఆర్థరసాయనశాల, ముక్కాట, కృష్ణా.

BEST INDIAN PAIN BALM.

Price Annas 10 only.

AMRUTANIAN DEPOT.

BOMBAY & MADRAS.

అమృతాంజనం డిపో వారి

సుప్రసిద్ధా మధముల జాబితా

1. శీర్షసాయనము మాత్రలు అశీర్షమునకు	1-80
2. వజ్రగుళికలు ధాతుపుష్టికి	1-40
3. జ్వరహరి జ్వరములకు సీసా 1-8	0-120
4. అమృతాంజనము సీసా 1-8	0-100
5. మూలశంకు తైలము డబ్బి 1-8	0-120
6. తామరతైలము, తామర, తీటకు	0-62
7. కలరా మాత్రలు, వాంతి భేదులకు	0-60
8. కేలగుండు, కేలకాటుకు సీసా 1-8	0-80
9. దంతశూలహరి, పండ్లపోటుకు	0-00
10. కర్ణశూలహరి, చెవిపోటుకు	0-00
11. గజ్జికీ తైలము, గజ్జిచీడులకు డబ్బి 1-8	0-00
12. పశుశక్తు తైలము, శిశువగుళ్ళకు	0-60
13. కేలకు వండు సీసా 1-8	0-40
14. చందన అత్తరు 1 డౌన్స్	0-40
15. కుమ్మకు తైలము, డబ్బి 1-8	2-60
16. దంతహస్తము, పండ్లతో ముక్కుకు	0-00
17. సుఖిహోగిమాత్రలు	0-80
18. సుఖిహోగి తైలము, పుండ్లకు	1-00
19. రోమహరి, వెండ్రుకలు ఊడుటకు	8-20
20. మోహిని తైలము, వెండ్రుకలు పెరుగుటకు	0-16
21. దుండుకు నూనె సీసా 1-8	0-00
22. గ్రహణిమాత్రలు డబ్బి 1-8	0-80
23. జాలాబి మాత్రలు, మలబద్ధమునకు	0-80
24. కుసుమారిమాత్రలు, కుసుమవ్యాధులకు	1-00
25. సెగకు ద్రావకము సీసా 1-8	1-00
26. కఫహరి, శీతకట్టు దగ్గులకు	1-00
27. కఫహరిమార్గము, దగ్గు ఉబ్బసములకు డబ్బి 1-8	0-80
28. సుందరి తైలము, ముఖకాంతికి డబ్బి 1-8	0-80
29. శిరోవేదన మాత్రలు, తలనొప్పులకు	0-12
30. నేత్రాంజనము, కంటివ్యాధులకు	0-40
31. ఉబ్బసమునకు మందు	2-00
32. వాయువు పొట్టుకు మందు డబ్బి 1-8	1-60
33. విరేచనములకు మాత్రలు డబ్బి 1-8	0-80
34. కుమారిమాత్రలు, పెద్దవి, మంచిది 50-కి	0-100
35. వాముకర్పూరము సీసా 1-8	0-60
36. నేపాళ దేశపు కుమారి, మంచిది తు. 1-8	36-00
37. కుంకుమపువ్వు 1-వ రకం తు. 1-8	3-00
38. పచ్చకర్పూరం తు. 1-8	3-00

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము
అమృతాంజనం డిపో, బొంబాయి - మద్రాసు.

ఆయుర్వేదాషధ రత్నాకరము

చరక చికిత్సాస్థానము రు. 6

ఆంధ్రవైద్యరత్నావళి రు. 2, భస్మప్రకాశిక రు. 1 (2046) డాక్టరు శ్రీపాద కృష్ణమూర్తిశాస్త్రి, బె. జవాడ.